

Siste danser

- Stiftelse for bevaring av biologisk mangfold

Ekstrakt

Supplerende biologiske registreringer er utført i deler av Trillemarka-Rollagsfjell i 2003, i tillegg til det som beskrives i Siste Sjanse rapport 2003-5 (Hofton 2003).

I dette notatet dokumenteres 4 nye kjerneområder på totalt 1235 daa. 3 av områdene (totalt 1145 daa) er gammel fjellgranskog og ligger nordvest i Trillemarka-Rollagsfjell, mens 1 område (90 daa) er bekkekløft og ligger i nordøst.

Totalt er det da avgrenset 61 kjerneområder med et totalareal på 29025 daa, dvs. 14.1% av området.

I tillegg oppsummeres ny kunnskap fra andre kilder. Flere nye arter er registrert, bl.a. 3 nye rødlistearter og 5 nye rødlistekandidater. Totalt er det dermed kjent 66 rødlistearter og 29 rødlistekandidater fra området.

Flere av Norges eldste graner er dokumentert fra området, deriblant eldste levende på 479 år i kjerneområdet 43 Gamlevolltjønnan, og eldste kjente i form av en granstubbe fra et tre som var 507 år da det ble hogd i 1997/98.

Den nye kunnskapen styrker tidligere vurderinger av området som et nasjonalt (***) til internasjonalt (****) verneverdig skogområde.

Nøkkelord

Trillemarka
Rollagsfjell
Rollag Østfjell
Biologisk mangfold
Naturskog
Rødlistearter
Buskerud
Sigdal kommune
Rollag kommune
Nore og Uvdal kommune

Siste Sjanse – notat 2004-2

Tittel

Supplerende biologiske registreringer i Trillemarka-Rollagsfjell

Forfatter

Tom Hellik Hofton

Dato

30. januar 2004

Antall sider

36 + 5 vedlegg (artslistar 5 sider, kart 2 sider)

Finansiering

Prosjektet er gjennomført uten økonomisk støtte

Siste Sjanse Oslo-kontor: Maridalsveien 120, 0461 OSLO

Telefon 22 71 60 95. E-post: terje@sistesjanse.no

Siste Sjanse Arendal-kontor: Telefon 37 06 04 18/95 97 96 12. E-post: arne@sistesjanse.no

Nettadresse: www.sistesjanse.no

Forord

Relativt raskt etter at Siste Sjanse rapport 2003-5 (Hofton 2003) var ferdigstilt ble det klart at flere områder som kunne kvalifisere til kjerneområder var oversett. Dette var delvis områder som var kjent som potensielle kjerneområder, dels områder som er helt nyopptaget i 2003. I tillegg har det i løpet av 2003 og 2004 framkommet en del nye opplysninger som er relevante for bedømmelse av Trillemarka-Rollagsfjell på et naturfaglig grunnlag. For å gjøre denne nye kunnskapen tilgjengelig for forvaltningen er derfor dette notatet utarbeidet. Notatet er et supplement til Hofton (2003).

Alle deler av prosjektet er utført på ideelt grunnlag i Siste Sjanse-regi, uten økonomisk støtte.

En rekke personer har vært til hjelp under ulike deler av prosjektet (se Hofton 2003). Kim Abel (Siste Sjanse), Terje Blindheim (Siste Sjanse), Øystein Engen (Sigdal), Rein Midteng (plan- og miljøsjef Austrheim kommune) har lest gjennom hele eller deler av notatet og kommet med kommentarer. Takk til Even Høgholen og Leif Ryvarden for bestemmelse av sopp og til Einar Timdal for bestemmelse av lav.

Det vil fortsatt helt sikkert kunne forekomme enkelte feil i rapporten (Hofton 2003) og notatet, både trykkfeil og faktiske feil. Forfatteren vil være takknemlig for å bli gjort oppmerksom på slike. Tips om ytterligere informasjonskilder, interessante observasjoner gjort i området (bl.a. av arter) osv. vil også tas imot med stor takknemlighet.

Oslo/Nedre Eggedal, 30. januar 2004

Tom Hellik Hofton

Innhold

FORORD	1
SAMMENDRAG	3
1 INNLEDNING	4
1.1 BAKGRUNN, FORMÅL, INNHOLD.....	4
1.2 KILDER OG KUNNSKAPSGRUNNLAG	4
2 SKOGHISTORISK FORSKNING	6
2.1 NYE FORSKNINGSPROSJEKTER	6
2.2 GAMLE GRANER.....	6
3 ARTSMANGFOLD	8
3.1 NYE OPPLYSNINGER	8
3.2 RETTELSE AV ARTSOPPLYSNINGER I SiS-RAPPORT 2003-5	8
3.3 RØDLISTEARTER OPPDATERT OVERSIKT.....	9
3.4 INTERESSANTE ARTER OPPDATERT OVERSIKT	9
4 DELOMRÅDER OG KJERNEOMRÅDER	16
4.1 KJERNEOMRÅDER GENERELT	16
4.2 OPPDATERTE OPPLYSNINGER OM TIDLIGERE REGISTRERTE KJERNEOMRÅDER	20
4.3 NYE KJERNEOMRÅDER	30
5 LITTERATUR	35
6 VEDLEGG	37
6.1 VEDLEGG 1. FUGL, PATTEDYR, KRYPDYR, AMFIBIER, FISK.....	37
6.2 VEDLEGG 2. KARPLANTER.....	38
6.3 VEDLEGG 3. PORESOPP (POLYPORACEAE) OG BARKSOPP (CORTICIACEAE)	40
6.4 VEDLEGG 4. MAKROLAV, SKORPELAV	41
6.5 VEDLEGG 5. KART MED KJERNEOMRÅDER.....	42

Sammendrag

Fylke:	Buskerud	Totalareal:	205 300 daa.
Kommuner:	Nore og Uvdal, Rollag, Sigdal	Areal produktiv skog:	Grovt anslått 70 km ²
Kartblad:	1615 I, 1615 II, 1714 IV, 1715 III	H.o.h.:	250-1080m.
UTM (utstr.):	NM 07-25, 49-79	Naturgeografisk region:	33b
UTM (sentral):	NM 1362	Vegetasjonssone:	SB, MB, NB, LA
Verdi:	***(*) Nasjonalt verneverdig	Vegetasjonsseksjon:	O1, OC

Supplerende biologiske registreringer er utført i deler av Trillemarka-Rollagsfjell i 2003, på bakgrunn av mangelfull dekning av visse delområder som beskrevet i Hofton (2003). I Sigdal kommune er det identifisert, avgrenset og dokumentert 4 nye kjerneområder med et totalareal på 1235 daa. 3 av områdene (totalt 1145 daa) er gammel fjellgranskog i området Øgnesprangfjellet-Vatnelifjellet-Stavalinatten (nordvest i TR), 1 område (90 daa) er bekkekløft og ligger i de bratte liene øst for Sølødsfjellet nordøst i TR.

To av områdene (S2 Vatnelifjellet Ø og S3 Helletjenn) har en del innslag av beskjedent påvirket skog med god kontinuitet og mye dødved og gamle trær. S1 Øgnesprangfjellet N er også gammel fjellgranskog, men mer påvirket, og har verdier særlig knyttet til fuktig miljø og lavflora. S4 Skårbecken er ei bratt, østvendt bekkekløft med sterkt påvirket skog, men med klare verdier særlig for fuktighetskrevende arter.

Totalt for hele TR er det avgrenset og dokumentert 61 kjerneområder med et totalareal på 29025 daa, dvs. 14.1% av totalarealet. Størrelsen varierer fra 25 daa til 4700 daa, med gjennomsnitt på 480 daa. Fordelt på verdikategoriene er 9 områder *, 26 områder **, 23 områder *** og 3 områder ****. Det er stor variasjon i skogtyper. Gammel granskog utgjør størst andel i 37 områder (16405 daa, 56.5 % av kjerneområdeareal), men det er også mye gammel furuskog (7 områder, 9650 daa, 33.2 %) (særlig konsentrert til 3 områder). Andre typer utgjør mindre arealer: rik blandingsskog (5 områder, 1290 daa, 4.4 %), bekkekløft (6 områder, 970 daa, 3.3 %), sørberg (4 områder, 540 daa, 1.9 %), edelløvsog (2 områder, 330 daa, 1.1 %), løvsuksesjon (dominant i 2 områder, viktig i ca 5 områder, >0.5 %), sumpskog (dominant i 1 område, viktig i mange områder).

Av 61 kjerneområder ligger 34 utenfor Trillemarka og Heimseteråsen naturreservater. Av kjerneområdeareal ligger 72.2 % utenfor reservatene, og 27.8 % innenfor. Fordelt på verdiklasser er 23.8 % av arealet av *-områder utenfor reservatene, 68.5 % av **-områdene, 70 % av ***-områdene og 90.2 % av ****-områdene. Store arealer med høye verdier ligger således utenfor reservatene, inkludert store deler av ***- og ****-områdene.

66 nasjonalt rødlistete arter er registrert per januar 2004, særlig mange innenfor gruppene lav og vedboende sopp. Av disse er 2 direkte truet, 16 sårbare, 10 sjeldne, 35 hensynskrevende og 3 bør overvåkes. Dette er kanskje det høyeste antall rødlistearter som er dokumentert innenfor et avgrenset skogområde i Norge. I tillegg kommer en lang rekke til dels svært sjeldne ikke rødlistete arter. Av disse vurderes 29 arter å være kandidater for rødlista ved neste revisjon. Rødliste- og signalarter er sterkt konsentrert til kjerneområder.

I tillegg til nye registreringer er det også oppsummert ny kunnskap fra eksterne kilder. Av stor interesse er dokumentasjon av flere av Norges eldste graner i området. Eldste registrerte levende gran i Norge står i kjerneområdet 43 Gamlevolltjønnan og er 479 år, mens det i 32 Mesetfjell-Vardefjell er funnet en granstubbe fra et tre som var 507 år da det ble hogd i 1997/98.

Den nye kunnskapen styrker tidligere vurderinger av området som et nasjonalt (***) til internasjonalt (****) verneverdig skogområde.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn, formål, innhold

Bakgrunn

Etter en prosess som startet i 1996 ble deler av Trillemarka-Rollagsfjell (Heimseteråsen og Trillemarka) vernet som naturreservater 13.12.2002 i slutføring av verneplan 2 for barskog (MD 2002). I brev av 16.12.2002 fra Direktoratet for Naturforvaltning til Miljøverndepartementet anbefaler DN på et faglig grunnlag at MD setter i gang en formell saksbehandlingsprosess med sikte på vern etter naturvernloven av Trillemarka-Rollagsfjell (DN 2002). Dette ble fulgt opp 04.03.2003 ved at Miljøverndepartementet kunngjorde oppstart av saksbehandling for å vurdere vern av Trillemarka-Rollag Østfjell (MD 2003). Denne verneprosessen, der både naturverdier og andre interesser skal klarlegges nærmere er nå underveis. Prosessen styres av Fylkesmannen i Buskerud. Området går nå under navnet "Trillemarka-Rollag Østfjell" i forvaltningsapparatet.

Formål og målsetting

I løpet av 2003 ble det klart at flere skogpartier som kunne kvalifisere som kjerneområder ikke var fanget opp eller var svært mangelfullt registrert under registreringene i perioden 1996-2002. Det ble derfor gjort visse supplerende undersøkelser på barmark i 2003. Dette er utført av forfatteren. Det må presiseres at det fortsatt finnes arealer som kan inneholde kjerneområder, men som er dårlig undersøkt, bl.a. arealene Bjørneskardsfjellet-Urdefjell (jf. Lottrup 1994b). I tillegg har det framkommet en del andre opplysninger om naturen i Trillemarka-Rollagsfjell fra andre kilder i løpet av 2003-2004.

Målsettingen med dette supplerende notatet er å gjøre mest mulig av denne kunnskapen tilgjengelig for forvaltningen i en fase der viktige forvaltningsmessige avgjørelser skal tas i forbindelse med den pågående verneprosessen.

Notatets innhold

Notatet er en sammenstilling og oppsummering av alle kjente, relevante og tilgjengelige registreringer og opplysninger om Trillemarka-Rollagsfjell som forfatteren har blitt oppmerksom på i perioden mai 2003 - januar 2004. Størst vekt er lagt på beskrivelse av nye kjerneområder. Nye artslister presenteres der det foreligger endringer i forhold til tidligere publiserte lister, og det gis rettelselser/endinger til feilaktige opplysninger i Hofton (2003) som forfatteren har blitt oppmerksom på. Det gis også en oversikt over andre, nylig framkomne opplysninger med relevans for området. I de tilfeller der samme type tabeller, oversikter osv. presenteres som i Hofton (2003), vil det som står i dette supplementsnotatet erstatte det som står i Hofton (2003).

For generelle opplysninger, bakgrunn, materiale og metoder, naturforhold, verneverdier og trusler osv. vises til Siste Sjanse-rapport 2003-5 (Hofton 2003).

1.2 Kilder og kunnskapsgrunnlag

I tillegg til det som framkommer i Hofton (2003) (se litteraturlista der) er noen nye publikasjoner kommet til som omhandler Trillemarka-Rollagsfjell. En del hittil ukjente artsfunn fra Heimseteråsen presenteres i en artikkel i *Aktuelt fra Skogforsk* 8-2002 (Rolstad 2002). Even Woldstad Hanssen har dokumentert karplantefloraen på Geiteskallen (i kjerneområde 41 Geiteskalldalane) i en artikkel i *Blyttia* (Hanssen 2003). I *Norsk Skogbruk* 12-2003 (Tilley 2003, Rolstad & Storaunet 2003) presenterer Jørund Rolstad og Ken Olaf Storaunet fra Skogforsk Norges eldste graner, der det bl.a. dokumenteres at Minneskleivgrana i kjerneområde 43 Gamlevolltjønnan er Norges eldste levende gran. Informasjon om framtidige forskningsprosjekter er hentet fra internettsidene til Skogforsk (Skogforsk 2004).

Tabell 1.1. Viktige kilder om biologisk mangfold og naturforhold i Trillemarka-Rollagsfjell

For fullstendig kildehenvisning, se litteraturlista i denne rapporten og i Hofton (2003).

Kilde	Innhold
Lottrup 1994a	Notat som beskriver en nøkkelbiotop ved Øvstevatn (skogstruktur, indikatorarter, anbefalte tiltak).
Lottrup 1994b	Notat som beskriver et par nøkkelbiotoper ved Kupefjell (skogstruktur, indikatorarter, anbefalte tiltak).
Svalastog & Korsmo 1995	NINA-rapport med beskrivelse av vegetasjon, karplanteflora, skogstruktur og verneverdier i to delområder (Kortefjellet, Fagerliåsen).

Kilde	Innhold
Lindblad 1996	Siste Sjanse-rapport som beskriver skogstruktur, påvirkning og indikatorarter i Rollagsfjellet (11790 daa) og Gudbrandseterfjellet (750 daa), samt avgrensning.
Engen 1999	Beskrivelse av vegetasjonstyper, nøkkelbiotoper og friluftslivs- og landskapsverdier langs Grønhovdsvassdraget.
Hansen 1999	Oppsummering av insektundersøkelser i Trillemarka i 1998 og 1999.
Bendiksen 1997	NINA-notat med beskrivelse av vegetasjon, flora, skogstruktur, artsmangfold og signalarter i store deler av området, avgrensning av kjerneområder, verdivurderinger og forslag til avgrensning av mulige verneområder.
Bendiksen & Svalastog 1999	NINA-rapport med beskrivelse av vegetasjon, flora, skogstruktur, artsmangfold og signalarter i store deler av området, avgrensning av kjerneområder, verdivurderinger og forslag til avgrensning av mulige verneområder.
Tråen mfl. 2001	Beskrivelse av historisk utnyttelse (skogbruk, fløtning osv.) på Numedalssiden av området.
Gjerde & Baumann 2002	Forskningsresultater fra MiS-prosjektet, endel artsfunn fra Heimseteråsen.
NLD (Norsk LavDatabase, UiO), 2004	Forekomst av lav.
NMD (Norsk SoppDatabase, UiO), 2004	Forekomst av sopp.
Hofton 1996-2003 (upublisert)	Feltbefaringer med avgrensning, beskrivelse av flora, vegetasjon, skogstruktur, artsmangfold, rødliste- og signalarter.
Rolstad 2002	Artsliste for vedboende sopp funnet på gran i Heimseteråsen i MiS-prosjektet.
Hanssen 2003	Presentasjon av karplantefloraen på Geiteskallen i Rollagsfjell.
Tilley 2003, Rolstad & Storaunet 2003, Skogforsk 2004	Om Norges eldste graner, hvorav flere finnes i Trillemarka-Rollagsfjell. Presentasjon av forskningsprosjekter på skoghistorie og biologisk mangfold.

2 Skoghistorisk forskning

2.1 Nye forskningsprosjekter

Et større forskningsprosjekt i regi av Skogforsk i samarbeid med Viken Skogeierforening og to skogeierlag om skog- og kulturhistorien bak dagens skogtilstand i TR er under oppseiling (Tilley 2003, Rolstad & Storaunet 2003, Skogforsk 2004). Det søkes bl.a. å sammenholde forekomst av arter med skoghistorien og historisk bruk av området (Rolstad & Storaunet 2003). Skogforsk har til hensikt å starte forskning på flere temaer relatert til skoghistorie i området (Skogforsk 2004):

- **Bestandsrekonstruksjoner**
Rekonstruksjon av hogsthistorikken innenfor noen avgrensede områder med ”tilsynelatende” urskog, for i detalj å avklare hogstaktivitet de siste 100-200 år. Dessuten sammenholde forekomst av sjeldne lav og kjuker med hogsthistorikken.
- **Dateringer av gadd og læger**
- **Endringer av tregrensa**
Tregrensa har trolig steget de siste hundreårene. Er det riktig bør trærne være yngre jo nærmere tregrensa en kommer. Området Minneskleivsetra-Gamlevolltjønna er funnet å egne seg godt for å studere dette temaet.
- **Skogbrann**
Brannlyrer i gamle furutrær og furustubber kan brukes til å datere branner. I tillegg kan det være mulig å finne ut av brannenes arealomfang og hvorvidt de er naturlige eller menneskeskapte.
- **Kulturhistorie**
Området har mye gammel kulturhistorie, bl.a. i form av flere gamle gårder og en rekke setre. Husene kan dateres vha. dendrokronologi og sammenholdes med gamle nedtegnelser i bygdebøker og på lokale museer.

Sommeren og høsten 2003 gjorde Jørund Rolstad og Ken Olaf Storaunet (forskere tilknyttet Skogforsk) noe feltarbeid i deler av Trillemarka-Rollagsfjell (Tilley 2003, Skogforsk 2004). Hovedfokus var leting etter skog som egnet seg som studieområder til forskning på skogøkologi og skoghistorikk.

2.2 Gamle graner

Under feltarbeidet utført av Rolstad og Storaunet i 2003 ble det registrert flere svært gamle graner (Tilley 2003, Skogforsk 2004). Både i kjerneområdene 32 Mesetfjell-Vardefjell og i 43 Gamlevolltjønna ble flere graner over 400 år funnet. Av de 15 eldste granene som noensinne er registrert i Norge ble 6 funnet i 2003 i Trillemarka-Rollagsfjell. Av disse 15 er 8 fortsatt levende, og 5 av disse (bl.a. de to eldste) står i Trillemarka-Rollagsfjell, nærmere bestemt i kjerneområdene 32 og 43.

I 32 Mesetfjell-Vardefjell ble det funnet flere svært gamle graner sørøst i området, ved Dyrenatten (topp 787 på N50-kart). To levende graner på 473 år og 414 år ble registrert. Dette er hhv. 5. eldste registrerte (nest eldste som fortsatt lever) og 13. eldste registrerte (6. eldste som fortsatt lever). I tillegg fant Rolstad og Storaunet en granstubbe med 507 årringer. Treet ble hogd i 1997/98, i kanten av en liten gruppehogst som ble utført samtidig med de store hogstene av furuskogen mot sør og vest. Dette er den eldste registrerte gran i Norge, og den nest eldste i Nord-Europa. Den eldste registrerte gran i Nord-Europa står i Vilhelmina i Nord-Sverige, med en minimumsalder på 587 år (Niklasson & Zielonka 1999).

Også i kjerneområde 43 Gamlevolltjønna ble det registrert flere svært gamle graner. Sørøst for Minneskleivsetra fant Rolstad og Storaunet ei gran på 479 år. Dette er den 4. eldste gran som er dokumentert i Norge, og den eldste som fortsatt lever. Sør for Gamlevolltjønna er det i tillegg registrert to graner på 456 år og 407 år. Dette er hhv. 7. eldste registrerte (4. eldste som fortsatt lever) og 15. eldste registrerte (8. eldste som fortsatt lever). I tillegg kommer ei gran på 412 år (Erlend Rolstad pers. medd. 2002), som ikke er med i oversiktene til Skogforsk.

Tabell 2.1. Norges 15 eldste graner (Skogforsk 2004). Alle fra Trillemarka-Rollagsfjell er uthevet

* Diameter i stubbehøyde

Sted	Tre	Dbh	Alder	Kommentar
BU: Sigdal: Dyrenatten	500y-stubbe	57*	507	Hogd 1997/98
ST: Selbu: Storvollen		33*	487	Hogd 1936/37
ST: Selbu: Storvollen			483	Hogd 1936/37
BU: Rollag: Minneskleiv	Minneskleivgrana	42	479	Eldste levende
BU: Sigdal: Dyrenatten	Dyrenatten-grana	41	473	Levende

Sted	Tre	Dbh	Alder	Kommentar
BU: Ringerike: Oppkuven	Gamla	65	458	Levende
BU: Rollag: Gamlevolltjønnan	Bustegrana	58	456	Levende
ST: Selbu: Storvollen			456	Hogd 1936/37
BU: Ringerike: Oppkuven	Snag052	42	445	Døde 1941/42
ST: Selbu: Storvollen			430	Hogd 1936/37
ST: Selbu: Storvollen			427	Hogd 1936/37
BU: Ringerike: Oppkuven	Smaltjernsgrana	49	425	Levende
BU: Sigdal: Dyrenatten	Grensegran	43	414	Levende
BU: Ringerike: Oppkuven	Gjelleråsen	39	411	Levende
BU: Rollag: Gamlevolltjønnan	Veslehovde	39	407	Levende

3 Artsmangfold

3.1 Nye opplysninger

Relativt få nye opplysninger om arts mangfoldet er tilkommet siden SiS rapport 2003-5 ble skrevet. Hovedsakelig dreier det seg om flere funn av allerede registrerte arter. En del vedboende sopp og karplanter er publisert/registrert som nye for området (Rolstad 2002, Hanssen 2003, Botanisk Museum 2004a), se tabell 3.1., og vedlegg 1-4 for oppdaterte, totale arts lister. Med disse nye artene er antall poresopp registrert i Trillemarka-Rollagsfjell oppe i 113 arter, antall barksopp 81 arter, antall skorpelav 50 arter, og antall karplantetaksa 278.

Tabell 3.1. Nye arter for området

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene under for nærmere omtale.

A: Rolstad (2002)

B: Botanisk Museum (2004a)

C: Hanssen (2003)

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst	
Sopp	<i>Antrodiella parasitica</i>	Snyltekjuke	*	55 Heimseteråsen (1) ^A	
	<i>Antrodiella romellii</i>		*	55 Heimseteråsen (1) ^B	
	<i>Byssocorticiium atrovirens</i>	Grønnblå barksopp		55 Heimseteråsen (1) ^B	
	<i>Byssocorticiium terrestre</i>		R	55 Heimseteråsen (1) ^B	
	<i>Ceriporiopsis resinascens</i>		*	55 Heimseteråsen (1) ^B	
	<i>Gloeocystidiellum luridum</i>			55 Heimseteråsen (1) ^B	
	<i>Hyphoderma mutatum</i>			36 Haranatten (1)	
	<i>Phlebia longicystidia</i>		DC	21 Trilledalslian (1)	
	<i>Phlebia subochracea</i>			15 Grunntjennåsen (1)	
	<i>Phlebia subserialis</i>		R	55 Heimseteråsen (1)	
	<i>Sistotrema alboluteum</i>		*	40 Søråi (1) 55 Heimseteråsen (2) ^A	
	<i>Sistotrema muscicola</i>			55 Heimseteråsen (1) ^A	
	<i>Sistotrema raduloides</i>		*	40 Søråi (1) 53 Nåsåseter V (1)	
	<i>Skeletocutis subincarnata</i>	Skigardkjuke		40 Søråi (1) 55 Heimseteråsen (9) ^A	
	<i>Stromatoschypha fimbriata</i>			27 Åsan SV (1)	
	Karplanter	<i>Cotoneaster scandinavicus</i>	Dvergmispel		41 Geiteskallen ^C
		<i>Epilobium anagallidifolium</i>	Dvergmjølke		41 Geiteskallen ^C
<i>Festuca altissima</i>		Skogsvingel		40 Søråi	
<i>Hieracium sect. foliosa</i>		Bladsveve		41 Geiteskallen ^C	
<i>Hieracium sect. vulgata</i>		Beitesveve		41 Geiteskallen ^C	
<i>Luzula spicata</i>		Aksfrytle		41 Geiteskallen ^C	
<i>Rosa dumalis</i>		Kjøtttype		41 Geiteskallen ^C	
<i>Saxifraga adscendens</i>		Skåresildre		41 Geiteskallen ^C	
<i>Vahlodea atropurpurea</i>		Rypebunke		41 Geiteskallen ^C	

3.2 Rettelser av arts opplysninger i SiS-rapport 2003-5

I Hofton (2003) er enkelte opplysninger om artsfunn feilaktige pga. feilbestemmelser. I det følgende gis rettelsener til disse opplysningene.

Antrodiella pallasii

Hofton (2003) angir arten for: 40 Søråi: 1 granlåg. 47 Svartetjønn: 1 granlåg. 53 Nåsåseter V: 1 granlåg. Forbehold ble tatt for artsbestemmelsen. Med unntak av funnet fra 47 Svartetjønn er nå disse funnene dobbeltsjekket av Leif Ryvarden. Funnet fra 40 Søråi er ombestemt til *Skeletocutis subincarnata* skigardkjuke, og funnet fra 53 Nåsåseter V er ombestemt til *Skeletocutis brevispora* ”granrusttaigakjuke”.

Hyphodontia efibulata

Denne barksoppen står oppført i vedlegg 3, tab. V3.2. i Hofton (2003). Dette er feil, arten er ikke kjent fra Trillemarka-Rollagsfjell.

Junghuhnia luteoalba

Hofton (2003) angir arten for:

5 Kortefjellet SV: 1 granlåg (død granrustkjuke). 33 Nysethøgdi: 1 granlåg. 40 Søråi: 1 granlåg. 52 Svartetjennet: 5 granlærer (død granrustkjuke på 4). 55 Heimseteråsen: 6 (Gjerde & Baumann 2002).

Ett av funnene fra 52 Svartetjennet er ombestemt til *Skeletocutis brevispora* av Leif Ryvarden.

Phlebia subcretacea

Hofton (2003) angir 3 funn av arten. Ett av disse, funnet fra kjerneområde 15 Grunntjennåsen, er ombestemt til *Phlebia subochracea* (for omtale, se avsnitt 3.4. *Interessante arter oppdatert oversikt*).

***Skeletocutis odora* sibirskjuka**

Hofton (2003) angir arten for: 1 Øvstevatn: 1 granlåg. 33 Nysethøgdi: 1 granlåg. 45 Fjøsli: 2 granlærer. 46 Borketjønnåsen: 1 granlåg. 50 Skjærnsnatten: 1 granlåg. 51 Skjærnsbekken: 1 granlåg. 55 Heimseteråsen: 4 granlærer.

Funnene i 45 Fjøsli er ombestemt til *Physisporinus vitreus* glasskjuke. Funnet i 51 Skjærnsbekken er ombestemt til *Skeletocutis kuehneri*. Bestemmelsene er gjort av Even Høgholen og Leif Ryvarden.

3.3 Røddlistearter oppdatert oversikt

3 nye røddlistearter er registrert. Alle er vedboende sopp, to arter i kategorien R (sjelden), en art i kategorien DC (hensynskrevende). De to R-artene er fra kjerneområde 55 Heimseteråsen: *Byssocortium terrestre* (= *Byssoporia terrestris*) funnet i forbindelse med MiS-prosjektet (Botanisk Museum 2004), og *Phlebia subserialis*, DC-arten er *Phlebia longicystidia* funnet i kjerneområde 21 Trilledalslian. I tillegg er 5 nye sopparter som er kandidater til neste rødliste registrert: *Antrodiella parasitica* snyltekjuke, *Antrodiella romellii*, *Ceriporiopsis resinascens*, *Sistotrema alboluteum* og *Sistotrema raduloides*. Antall kjente røddlistearter i Trillemarka-Rollagsfjell er dermed 66, i tillegg kommer 29 arter som betraktes som nye røddlistekandidater.

Tabell 3.2. Antall røddlistearter fordelt på organismegrupper og røddlistekategorier

Tall etter + angir arter som vurderes som særlig aktuelle for rødlista ved ny revisjon.

Artsgruppe	E - Direkte truet	V - Sårbar	R - Sjelden	DC – Hensynskrevende	DM – Bør overvåkes	Totalt
Sopp	2	9	7	28		46 + 16
Makrolav		3	1	3		7
Skorpelav						+ 12
Moser					2	2
Karplanter				1		1 + 1
Fugl		2	2	3	1	8
Insekter		2				2
TOTALT	2	16	10	35	3	66 + 29

3.4 Interessante arter oppdatert oversikt

Tabell 3.3. Interessante arter funnet i området pr. 26.10.2003

Cf.: en viss usikkerhet knytter seg til artsbestemmelsen.

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

A-G: opplysning helt eller delvis hentet fra andre kilder (iblant er disse også registrert i felt i dette prosjektet). Kilder er ikke nevnt for arter med svært mange funn der disse eksterne kildene kun står for noen få funn.

A: Bendiksen & Svalastog (1999)

B: Bendiksen (1996)

C: Rolstad (2002)

D: Botanisk Museum (2004a) soppdatabasen

E: Gjerde (2002)

F: Botanisk Museum (2004b) lavdatabasen

G: Hansen (1999)

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp mark	<i>Cathathelasma imperiale</i>	Keisersopp		1 ^A
	<i>Clavariadelphus truncatus</i>	Granklubbesopp		1 ^A
	<i>Cortinarius calochrous</i>	Rosaskiveslørsopp	DC	1 ^B
	<i>Hydnellum suaveolens</i>	Duftbrunpigg		1
	<i>Hygrophorus discoideus</i>	Gulbrun vokssopp		2

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Hygrophorus inocybiformis</i>	Mørkfibret vokssopp	V	1
	<i>Lactarius scrobiculatus</i>	Svovelriske		Lokalt vanlig
Sopp ved	<i>Amylocystis lapponica</i>	Lappkjuke	V	1
	<i>Anomoporia albolutescens</i>	Hvitgul kjuke	E	1 ^C
	<i>Anomoporia bombycina</i>		V	4 ^C
	<i>Antrodia albida</i>	Hvitkjuke		9
	<i>Antrodia albobrunnea</i>	Brun hvitkjuke	DC	67
	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuke		75
	<i>Antrodia pulvinascens</i>	Ospehvitkjuke	R	2 ^D
	<i>Antrodia primaeva</i>		DC	1
	<i>Antrodiella citrinella</i>	Gul snyltekjuke	V	17
	<i>Antrodiella faginea</i>		*	2 ^E
	<i>Antrodiella cf. pallasii</i>		*	1
	<i>Antrodiella parasitica</i>	Snyltekjuke	*	2 ^C
	<i>Antrodiella romellii</i>		*	1 ^D
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		75
	<i>Athelia pyriformis</i>			1
	<i>Byssocorticium terrestre</i>		R	1 ^D
	<i>Ceraceomyces borealis</i>		DC	3
	<i>Ceriporia viridans</i>			3
	<i>Ceriporiopsis mucida</i>			15
	<i>Ceriporiopsis resinascens</i>		*	1 ^D
	<i>Chaetoderma luna</i>	Furuplett		Spredt
	<i>Chaetoporellus curvisporus</i>		V	1
	<i>Chaetoporellus latitans</i>		*	1
	<i>Clavicornia pyxidata</i>	Begerfingersopp	DC	3
	<i>Climacocystis borealis</i>	Vasskjuke		30
	<i>Crustoderma dryinum</i>		DC	1
	<i>Cystostereum murrainii</i>	Duftskinn	DC	449
	<i>Diplomitoporus crustulinus</i>	Sprekkjuke	V	2 ^{C,D}
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	DC	525
	<i>Gloeophyllum abietinum</i>	Granmusling	R	1 ^D
	<i>Gloeophyllum protractum</i>	Langkjuke	DC	1
	<i>Gloeoporus taxicola</i>	Blodkjuke		4
	<i>Gloiodon strigosus</i>	Skorpepiggsopp	DC	2
	<i>Hapalopilus salmonicolor</i>	Laksekjuke	DC	1
	<i>Hericium coralloides</i>	Korallpiggsopp	DC	2
	<i>Hyphoderma mutatum</i>			1
	<i>Inonotus leporinus</i>	Harekjuke	DC	5
	<i>Inonotus radiatus</i>	Orekjuke		Sjelden
	<i>Inonotus rheades</i>	Brun ospekjuke		17
	<i>Irpicodon pendulus</i>	Furupiggmusling	R	6
	<i>Junghuhnia collabens</i>	Sjokoladekjuke	V	1
	<i>Junghuhnia luteoalba</i>	Okerporekjuke	DC	13
	<i>Kavinia himantia</i>	Narrepiggsopp	DC	2
	<i>Lentinellus ursinus/castoreus</i>	Filtsagsopp/Beversagsopp	R	3
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuke		109
	<i>Leucogyrophana sororia</i>			1
	<i>Mucronella calva</i>	Hengepiggg		4
	<i>Odontium romellii</i>	Taigapigggskinn	DC	3
	<i>Oligoporus hibernicus</i>		DC	29
	<i>Oligoporus lateritius</i>	"Laterittkjuke"	*	5
	<i>Oligoporus undosus</i>	"Bølgekjuke"	DC	2
	<i>Perenniporia subacida</i>	Urskogskjuke	E	1
	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	Gulrandkjuke		3
	<i>Phanerochaete galactites</i>		*	1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke		241
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	792
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	1173
	<i>Phellinus pini</i>	Furustokkjuke		41
	<i>Phellinus populicola</i>	Stor ospeildkjuke		15

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Phlebia cacao</i>		*	1
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	233
	<i>Phlebia lilascens</i>			3
	<i>Phlebia longicystidia</i>		DC	1
	<i>Phlebia cf. nitidula</i>			1
	<i>Phlebia serialis</i>		DC	1
	<i>Phlebia subcretacea</i>			2
	<i>Phlebia subochracea</i>			1
	<i>Phlebia subserialis</i>		R	1
	<i>Physisporinus vitreus</i>	Glasskjuke	R	7
	<i>Physodontia lundellii</i>		V	1
	<i>Pseudographis pinicola</i>	Gammelgranskål	DC	Spredt - vanlig
	<i>Scytinostroma praestans</i>			1
	<i>Serpula himantoides</i>	Tømmernettsopp	DC	19
	<i>Sistotrema alboluteum</i>		*	3 ^C
	<i>Sistotrema muscicola</i>			1 ^C
	<i>Sistotrema raduloides</i>		*	2
	<i>Skeletocutis albocrema</i>		*	1
	<i>Skeletocutis brevispora</i>	"Granrusttaigakjuka"	*	14
	<i>Skeletocutis carneogrisea</i>	Falsk gullkjuka		7
	<i>Skeletocutis chrysella</i>	"Granstokktaigakjuka"	*	2 ^C
	<i>Skeletocutis kuehneri</i>		*	7 ^C
	<i>Skeletocutis lenis</i>		*	13
	<i>Skeletocutis odora</i>	Sibirskjuka	V	10 ^C
	<i>Skeletocutis stellae</i>	Taigakjuka	DC	12
	<i>Stigmatolemma urceolatum</i>	Myldrepipe		1
	<i>Stromatoscypha fimbriata</i>			1
	<i>Trechispora lunata</i>		DC	1
	<i>Trechispora mollusca</i>	Mykkkjuka		22 ^C
	<i>Trichaptum laricinum</i>	Lamellfiolkjuka	DC	28
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		275
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trolleskjegg		Trær: 6, Berg: 241
	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	Spriekeskjegg		Vanlig
	<i>Bryoria tenuis</i>	Langt trolleskjegg		Berg: 7
	<i>Cetrelia olivetorum</i>	Praktlav	DC	9 ^F
	<i>Cladonia parasitica</i>	Furuskjell		1
	<i>Collema flaccidum</i>	Skjellglye		Lokalt vanlig
	<i>Collema furfuraceum</i>	Fløyelsglye		Lokalt spredt-vanlig
	<i>Collema nigrescens</i>	Brun blæreglye		Ca. 45
	<i>Collema subflaccidum</i>	Stiftglye		12
	<i>Collema subnigrescens</i>	Ospeblæreglye		13
	<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	V	Ca. 4000-4500
	<i>Fuscopannaria mediterranea</i>	Olivenlav		Selje: 3
	<i>Hypogymnia bitteri</i>	Granseterlav		Vanlig
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		Trær + berg: 509
	<i>Leptogium saturninum</i>	Filthinnelav		Lokalt vanlig
	<i>Letharia vulpina</i>	Ulvelav	DC	> 600
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		Trær + berg: 306
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever		Trær + berg: 132
	<i>Menegazzia terebrata</i>	Skoddelav	DC	9
	<i>Nephroma bellum</i>	Glattvrenge		Spredt
	<i>Nephroma parile</i>	Grynvrenge		Spredt-vanlig
	<i>Nephroma resupinatum</i>	Lodnevrenge		Spredt
	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltlav		Selje: 4, berg: 16
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfiltlav		Spredt-vanlig
	<i>Parmeliopsis esorediata</i>	Fjellbjørklav	R	Vanlig i fjellskog
	<i>Peltigera collina</i>	Kystårenever		Trær: 43, berg: 22
	<i>Platismatia norvegica</i>	Skrukkelav		Berg: 2
	<i>Ramalina sinensis</i>	Flatragg		> 10
	<i>Ramalina thrausta</i>	Trådregg	V	Berg: 15
	<i>Sticta sylvatica</i>	Buktropolelav		1

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Usnea chaetophora</i>	Flokestry		Lokalt, sparsomt
	<i>Usnea longissima</i>	Huldrestry	V	> 370
Lav mikro	<i>Calicium denigratum</i>	Blanknål		Spredt
	<i>Chaenotheca brachypoda</i>	Dverggullnål		50
	<i>Chaenotheca laevigata</i>	Taiganål	*	11
	<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	Stautnål	*	1
	<i>Chaenotheca sphaerocephala</i>		*	1
	<i>Chaenotheca stemonea</i>	Skyggenål		23
	<i>Chaenotheca subroscida</i>	Sukkernål	*	> 500
	<i>Chaenothecopsis fennica</i>			Spredt
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	> 500
	<i>Cybebe gracilentia</i>	Hvithodenål	*	2
	<i>Cyphelium inquinans</i>	Gråsobeger	*	5
	<i>Cyphelium karelicum</i>	Trollsotbeger	*	14
	<i>Cyphelium tigillare</i>	Vanlig sotbeger		6
	<i>Microcalicium ahlneri</i>	Rotnål	*	37
	<i>Phaeocalicium populneum</i>		*	1
	<i>Sclerophora coniophaea</i>	Rustdoggnål	*	24
	<i>Sclerophora pallida</i>	Bleikdoggnål		2
Mose	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	Pusledraugmose		> 15
	<i>Antitrichia curtipendula</i>	Ryemose		Ca. 5 berg
	<i>Bazzania trilobata</i>	Storstylte		Lokalt
	<i>Buxbaumia viridis</i>	Grønnsko	DM	> 80
	<i>Conocephalum conicum</i>	Krokodillemose		1
	<i>Lejeunea cavifolia</i>	Glansperlemose		Berg: ca. 10
	<i>Lophozia ascendens</i>	Råteflik	DM	1 ^E
	<i>Mylia taylorii</i>	Rødmuslingmose		Spredt-sparsomt
	<i>Neckera complanata</i>	Flatfellmose		Berg: ca. 30
	<i>Neckera crispa</i>	Krusfellmose		Berg: 14
	<i>Neckera oligocarpa</i>	Hulefellmose		Berg: 3
	<i>Plagiothecium undulatum</i>	Kystjammemose		Spredt og sparsomt
	<i>Porella cordeana/platyphylla</i>	Lurv-/Almeteppe		Berg: 5, alm: 3
	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	Kystkransemose		Spredt og sparsomt
	<i>Splachnum rubrum</i>	Rød møkkmose		2
Karplanter	<i>Cinna latifolia</i>	Huldregras		9
	<i>Festuca altissima</i>	Skogsvingel		1
	<i>Galium triflorum</i>	Myskemaure		1
	<i>Impatiens noli-tangere</i>	Springfrø		2
	<i>Leucorchis albida</i>	Hvitkurle	DC	1 (ca 15 ind.)
Insekter	<i>Calitys scabra</i>		V	2
	<i>Tragosoma depsarium</i>	Bartregarver	V	3
	<i>Mycomya penicillata</i>	en soppmuggart		+ ^G
Fugl	<i>Accipiter gentilis</i>	Hønsenhauk	V	Flere observasjoner
	<i>Aquila chrysaetos</i>	Kongeørn	R	Hekking
	<i>Dendrocopos minor</i>	Dvergspett	DC	Hekking
	<i>Gavia arctica</i>	Storlom	DC	Trolig flere hekking
	<i>Grus grus</i>	Trane	DM	Flere obs. i hekketid
	<i>Jynx torquilla</i>	Vendehals	V	Hekking
	<i>Pandion haliaetus</i>	Fiskeørn	R	Hekking
	<i>Perisoreus infaustus</i>	Lavskrike		Spredt
	<i>Picoides tridactylus</i>	Tretåspett		Relativt vanlig
	<i>Picus canus</i>	Gråspett	DC	Flere hekking

Oppdatert oversikt over funn av spesielt interessante arter

Nummer og områdenavn henviser til kjerneområder artene er funnet i. Kun de tilfeller det er endringer i forhold til Hofton (2003) omtales. Kun for de arter som er nye for området er det gitt en nærmere gjennomgang av arten.

Sopp

Anomoporia bombycina

Rødlistekategori: Norge: V. Sverige: VU. Finland: NT.
55 Heimseteråsen: 4 granlæger (Rolstad 2002).

Antrodiella pallasii

Rødlistekategori: Norge: ikke vurdert (tidligere ikke kjent i Norge). Sverige: -. Finland: -.
47 Svartetjønn: 1 granlåg.
Det knytter seg en viss usikkerhet til artsbestemmelsen.

***Antrodiella parasitica* snyltekjuke**

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: -.
51 Skjærsbekken: 1 seljelåg. 55 Heimseteråsen: 1 granlåg (Rolstad 2002).

Utenfor TR er snyltekjuke kjent fra Hedmark (5 lokaliteter) og Akershus (1 lokalitet) (egne obs. 2003, Ryvarden et al. 2003, Botanisk Museum 2004a). Den anses sjelden også i Sverige (Hallingbäck & Aronsson 2004). Soppen er følgeart til fiolkjuke *Trichaptum abietinum* på granlæger. Funnet fra Skjærsbekken er det første kjent på løvved. Generelt er arten dårlig kjent, men åpenbart sjelden og bør vurderes for rødlista ved neste revisjon.

Antrodiella romellii

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: -.
55 Heimseteråsen: 1 bjørkelåg (Botanisk Museum 2004).

Kjent fra rundt 25 lokaliteter i Norge, spredt i Sør-Norge samt ett funn i Finnmark (Botanisk Museum 2004a). Bedømmes i Sverige som "mindre allmän" gjennom det meste av landet (Hallingbäck & Aronsson 2004). Arten vokser på forskjellige slags løvtrær. Tydelig sjelden art, lite kjent, men trolig knyttet til verdifull skog. Betraktes å indikere høye naturverdier i Sverige (Hallingbäck & Aronsson 2004). Kandidat for rødlista ved neste revisjon.

Byssocorticium terrestre (=Byssoporia terrestris)

Rødlistekategori: Norge: R. Sverige: VU. Finland: -.
55 Heimseteråsen: 1 granlåg.

Sjelden art som er kjent fra 15 lokaliteter ellers i Norge, spredt på Østlandet (egne obs., Sigve Reiso pers. medd., Botanisk Museum 2004a, Ryvarden et al. 2003). I Sverige funnet sjelden gjennom det meste av landet, og betraktes som indikatorart på store naturverdier (Hallingbäck & Aronsson 2004). Arten vokser på sterkt nedbrutt ved og er trolig ikke knyttet til noe spesielt treslag. Antakelig er den snarere humusnedbryter og/eller mykorrhizadannende enn obligat vedlevende, og utnytter veden bare til å danne fruktleger (Gärdenfors 2000, Larsson 1997).

***Gloeoporus taxicola* blodkjuke**

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: -.
21 Trilledalslian: 1 granlåg. 32 Mesetfjell-Vardefjell: 1 furugadd. 33 Nysethøgdi: 1 granlåg. 51 Skjærsbekken: 1 granlåg.

Hyphoderma mutatum

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: NT.
36 Haranatten: 1 granlåg.

Sjelden, lite kjent art i hele Norden. Den er tidligere funnet ca 15 ganger i Norge, alle funn fra Østlandet (Ryvarden et al. 2003, Botanisk Museum 2004a). Funnet på Haranatten er det første i Buskerud. Vokser oftest på læger av løvtrær (Hallingbäck & Aronsson 2004).

Oligoporus hibernicus

Rødlistekategori: Norge: DC. Sverige: NT. Finland: NT.
S2 Vatnelifjellet Ø: 1 granlåg. 28 Vardefjell NØ: 1 furulåg. Skjølbeekktjønnan NØ: Nedrast seter. 32 Mesetfjell-Vardefjell: 7 furulæger. Nysethøgdi V: 1 furulåg. 33 Nysethøgdi: 1 furulåg. 34 Slettefjell: 3 furulæger. 35 Ristjønn: 3 furulæger. 52 Svartetjennet: 1 granlåg. 55 Heimseteråsen: 10 (Gjerde & Baumann 2002).

***Oligoporus undosus* "bølgekjuka"**

Rødlistekategori: Norge: DC. Sverige: NT. Finland: -.
Vindolvatnet SØ: 1 granlåg. 27 Åsan SV: 1 granlåg.

Phlebia longicystidia

Rødlistekategori: Norge: DC. Sverige: ikke kjent i landet. Finland: CR.
21 Trilledalslian: 1 granlåg.

Funnet 6 ganger tidligere i Norge (HE: 4, VF: 1, NT: 1). Ikke kjent fra Sverige, svært få funn i Finland, og der vurdert som kritisk truet. Åpenbart svært sjelden.

Phlebia subochracea

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: -.
15 Grunntjennåsen: 1 furulåg.

Sjelden og lite kjent art, funnet 4 ganger tidligere i Norge (HO: 3, VF: 1) (Botanisk Museum 2004a). I Sverige ansett som "mindre allmän", finnes i Sør-Sverige og vokser helst på løvved (Hallingbäck & Aronsson 2004).

***Physisporinus vitreus* glasskjuka**

Rødlistekategori: Norge: R. Sverige: -. Finland: -.
Sandskard: 1 granlåg. 28 Vardefjell NØ: 1 granlåg. 40 Søråi: 2 læger (gran og osp). 45 Fjøsliia: 2 granlæger. 55 Heimseteråsen: 1 granlåg.

Sistotrema alboluteum

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: NT.
40 Søråi: 1 granlåg. 55 Heimseteråsen: 2 granlæger (Rolstad 2002).

Kjent fra 10 lokaliteter ellers i Norge, spredt på Østlandet (Ryvarden et al. 2003). De fleste funn er fra gammel naturskog. Også i Sverige og Finland anses den som sjelden (Hallingbäck & Aronsson 2004, Rassi et al. 2001). Åpenbar kandidat for neste rødlisterevisjon.

Sistotrema muscicola

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: -.
55 Heimseteråsen: 1 granlåg (Rolstad 2002).

25 lokaliteter i Norge, spredt på Østlandet og enkeltfunn på Vestlandet og i Trøndelag (Ryvarden et al. 2003). Anses "mindre allmän" i Sverige (Hallingbäck & Aronsson 2004). Vokser på sterkt nedbrutte planterester.

Sistotrema raduloïdes

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: Finland: NT.
40 Søråi: 1 ospelåg. 53 Nåsåseter V: 1 ospelåg.

Kjent fra 11 andre lokaliteter i Norge (alle på Østlandet) (Botanisk Museum 2004a). Sjelden art knyttet til gammel løvskog, der den oftest vokser på godt nedbrutte ospelæger. Mange av funnene er gjort i gammel skog med mange sjeldne arter. Også i Sverige ganske sjelden (Hallingbäck & Aronsson 2004). Rødlistekandidat.

***Skeletocutis brevispora* "granrusttaigakjuka"**

Rødlistekategori: Norge: ikke vurdert (tidligere ikke kjent i Norge). Sverige: VU. Finland: VU.
27 Åsan SV: 1 granlåg. 45 Fjøsliia: 1 granlåg. 51 Skjærsbekken: 2 granlæger. 52 Svartetjennet: 3 granlæger. 55 Heimseteråsen: 6 granlæger.

Skeletocutis kuehneri

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: NT. Finland: -.
24 Svarttjenn: 1 granlåg. 32 Mesetfjell-Vardefjell: 1 furulåg. 40 Søråi: 1 granlåg. 51 Skjærsbekken: 1 granlåg. 52 Svartetjennet: 2 granlæger. 55 Heimseteråsen: 1 granlåg (Rolstad 2002).

Skeletocutis odora sibirikjuka

Rødlistekategori: Norge: V. Sverige: VU. Finland: NT.

1 Øvstevatn: 1 granlåg. 33 Nysethøgdi: 1 granlåg. 46 Borketjønnåsen: 1 granlåg. 50 Skjærnsnatten: 1 granlåg. 55 Heimseteråsen: 6 granlæger (Rolstad 2002).

Skeletocutis stellae taigakjuka

Rødlistekategori: Norge: DC. Sverige: VU. Finland: VU.

Nybufjellet N: 1 granlåg. 5 Kortefjellet SV: 1 furulåg. 32 Mesetfjell-Vardefjell: 5 furulæger. 39 Søre Tråenvatnet: 1 furulåg. 45 Fjøsli: 1 granlåg, 1 ospelåg. 52 Svartetjennet: 1 granlåg. 54 Gudbrandseterfjellet S: 1 furulåg.

Stigmatolemma urceolatum myldrepipe

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: -.

27 Åsan SV: 1 ospelåg.

I Norge funnet ca 10 ganger tidligere, kun langs kysten nord til Sogn (Botanisk Museum 2004a). Funnet ved Åsan er således svært langt inn i landet i forhold til de andre norske funnene. Ny for Buskerud. I Sverige ganske sjelden, sørlig utbredelse (Hallingbäck & Aronsson 2004), vokser der i løvskog på døde løvtrær, og betraktes som signalart på skog med store naturverdier.

Stromatoscypha fimbriata (= Porotheleum fimbriatum)

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: -. Finland: -.

27 Åsan SV: 1 ospelåg.

Sjelden, kjent fra ca. 15 lokaliteter ellers i Norge, de fleste funn i lavlandet på Østlandet (Botanisk Museum 2004). I Sverige sørlig, ganske sjelden (Hallingbäck & Aronsson 2004). Vokser i løvskog, på død ved av forskjellige løvtrær, særlig osp (Hallingbäck & Aronsson 2004).

Lav

Chaenotheca laevigata taiganål

Rødlistekategori: Norge: ikke vurdert. Sverige: VU. Finland: -.

S2 Vatnelifjellet Ø: 2 graner. 1 Øvstevatn: 4 graner. 30 Nybufjellet: 1 gran. 33 Nysethøgdi: 1 gran. 34 Slettefjell: 1 grangadd. 39 Søre Tråenvatnet: 2 granstubber.

Sclerophora coniophaea rustdoggnål

Rødlistekategori: Norge: ikke vurdert. Sverige: NT. Finland: NT.

S3 Helletjenn: 1 gran. 1 Øvstevatn: 7 gran+bjørk. 3 Nybufjelldalane: 3 gran. 17 Trillefjell: 2 gran. 30 Nybufjellet: 3 gran. 47 Svartetjønn: 2 gran. 49 Rognetjenn-Sekstjenna: 4 gran.

Karplanter

Cinna latifolia huldregras

Rødlistekategori: Norge: -. Sverige: VU. Finland: NT.

S4 Skårsbekken: ganske rikelig. 26 Juvsrønningen SV: flere steder. 27 Åsan SV: rikelig over store arealer. 40 Søråi: 2 steder i kløfta.

4 Delområder og kjerneområder

I det følgende er gitt en oppdatert gjennomgang av kjerneområdene sammendragmessig. Områdebeskrivelser er kun gitt for de 4 nyregistrerte kjerneområdene, for de 57 andre kjerneområdene vises til Hofton (2003). I de tilfeller nyere framkomne opplysninger gjelder enkelte tidligere beskrevne kjerneområder er det likevel gitt en kort omtale av disse opplysningene i avsnitt 4.2. *Nye opplysninger om tidligere registrerte kjerneområder.*

4.1 Kjerneområder generelt

Totalt er 61 kjerneområder med et samlet areal på 29025 daa definert, dvs. 14.1 % av totalarealet. Størrelsen på de forskjellige områdene varierer fra 25 daa til 4700 daa. 14 områder er 25-100 daa, 31 områder 100-500 daa, 11 områder 500-1000 daa, 3 områder 1000-2000 daa og 2 områder hhv. 3200 og 4700 daa. Gjennomsnittsstørrelsen er 480 daa. Fordelt på verdikategoriene er 9 områder *, 26 områder **, 23 områder *** og 3 områder ****.

Tabell 4.1. viser noen nøkkeltall for kjerneområdene. Det er verdt å merke seg at 62.7 % av kjerneområdearealet ligger i de to øverste verdiklassene og at gjennomsnittsarealet øker med økende verdi (store områder har generelt større verdi enn små).

Tabell 4.1. Kjerneområder: antall og arealer fordelt på verdiklasser

Verdi	Antall	% av antall	Areal	% av areal	Gj. snittsareal	% av totalareal
*	9	14.8	735	2.5	80	0.4 %
**	26	42.6	10100	34.8	390	4.9 %
***	23	37.7	12590	43.4	550	6.1 %
****	3	4.9	5600	19.3	1870	2.7 %
Alle omr.	61	100	29025	100	480	14.1 %

Kjerneområder innenfor og utenfor naturreservatene

Tabell 4.2. viser forholdet mellom kjerneområder inne i kontra utenfor Trillemarka og Heimseteråsen naturreservater. Av de 61 områdene ligger 27 innenfor reservatene (områdene 1-7 og 10-25 i Trillemarka, 54-57 i Heimseteråsen). Det er verdt å merke seg at selv om kjerneområdearealet er svakt overrepresentert innenfor reservatene i forhold til utenfor, ligger hele 72.2 % av kjerneområdearealet utenfor. Spesielt må framheves at hele 70 % (areal) av ***-områdene og 90.2 % av ****-områdene ligger utenfor reservatene. Dette gjør det klart at en stor del av de viktigste kjerneområdene ligger utenfor de opprettede naturreservatene.

Tabell 4.2. Kjerneområder: antall og areal i og utenfor Trillemarka og Heimseteråsen naturreservater

Område	Verdi	Antall	% av antall	Areal	% av areal	Totalareal
Trillemarka-Rollagsfjell	*	9	100	735	100	
	**	26	100	10100	100	
	***	23	100	12590	100	
	****	3	100	5600	100	
	Totalt	61	100	29025	100	205 300 – 100%
Trillemarka NR	*	5	55.6	510	69.4	
	**	12	46.2	2750	27.2	
	***	6	26.1	3780	30	
	****	0	0	0	0	
	Totalt	23	37.7	7040	24.3	43 020 – 21%
Heimseteråsen NR	*	1	11.1	50	6.8	
	**	2	7.7	430	4.3	
	***	0	0	0	0	
	****	1	33	550	9.8	
	Totalt	4	6.6	1030	3.5	2 509 – 1.2%
Begge NR samlet	*	6	66.7	560	76.2	
	**	14	53.8	3180	31.5	
	***	6	26.1	3780	30.0	
	****	1	33.3	550	9.8	
	Totalt	27	44.3	8070	27.8	45 529 – 22.2%
Utenfor NR	*	3	33.3	175	23.8	
	**	12	46.2	6920	68.5	
	***	17	73.9	8810	70.0	
	****	2	66.7	5050	90.2	
	Totalt	34	55.7	20955	72.2	159 771 – 77.8%

Skogtyper i kjerneområdene

Følgende skogtyper er representert i kjerneområdene: *gammel granskog* (undertyper *granskog*, *granskog (rik)*, *fjellgranskog*), *gammel furuskog*, *rik blandingsskog*, *løvsuksesjon*, *edelløvsskog*, *sørberg*, *bekkekløft*, *sumpskog*. Kjerneområdene er klassifisert til en av disse typene, men ofte inngår mosaikker av skogtyper. Noen områder er også vanskelige å klassifisere pga. stor variasjon. Fordi det ikke foreligger nøyaktig arealstatistikk for de forskjellige typene vil anslagene gjøre at prosenttallene og arealene i tabell 4.3. overstiger 100% i tabell 4.3. Bl.a. omfatter *sørberg* en samletype der det ofte inngår *edelløvsskog* og *løvsuksesjon*. Tallene i tabellen er derfor overslag på frekvens av de forskjellige typene, og ikke en nøyaktig arealstatistikk.

Tabell 4.3. Kjerneområder: fordeling på skogtyper, antall og areal

% av areal: % av totalt antall kjerneområder

% av areal: % av totalt areal kjerneområder

(+): viktige verdier og/eller betydelige arealer (til dels ikke tallfestet)

Skogtype	Antall	% av antall	Areal	% av areal
Gammel granskog	37	60.7	16405	56.5
Gammel furuskog	7	11.5	9650	33.2
Rik blandingsskog	5 (+)	8.2 (+)	1290 (+)	4.4 (+)
Bekkekløft	6	9.8	970	3.3
Sørberg	4	6.6	540	1.9
Edelløvsskog	2	3.3	330	1.1
Løvsuksesjon	2 (+5)	3.3 (+8.2)	140 (+)	0.5 (+)
Sumpskog	1 (+5)	1.6 (+8.2)	130 (+)	0.5 (+)
TOTALT	61	100	29025	100

Sammen drag av kjerneområder

Tabell 4.4. Kjerneområder: Oppsummering kriterier og verdi

Kjerneområde	Hovednaturtype	Areal (daa)	Urørt-het	Dødved mengde	Dødved kont.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Var.	Boni-tet	Arter	Total verdi
S1 Øgnesprangfjellet N	Fjellgranskog	115	**	*	**	**	-	*	*	**	**
S2 Vatnelifjellet Ø	Fjellgranskog	970	***	**	***	***	-	**	*	**	**
S3 Helletjenn	Fjellgranskog	60	***	**	***	***	-	*	*	**	**
S4 Skårsbekken	Bekkekløft	90	*	*	*	*	*	**	****	**	*
1 Øvstevatn	Fjellgranskog	1600	***	***	***	****	*	**	*	***	***
2 Ytrevatn	Fjellgranskog	180	**	**	**	**	-	*	*	**	**
3 Nybufjeldalane	Fjellgranskog	300	***	***	***	***	*	*	*	**	***
4 Kortefjellet	Fjellgranskog	250	**	**	**	**	*	**	*	**	**
5 Kortefjellet SV	Rik blandingsskog	250	**	***	**	**	***	***	***	**	***
6 Småtjennaldalen	Fjellgranskog	150	**	**	**	**	-	*	*	**	**
7 Rolihøl	Fjellgranskog	450	**	**	**	**	*	**	*	**	**
8 Sinern	Granskog	80	**	***	**	**	*	*	**	**	**
9 Sinerbekken	Bekkekløft	25	*	*	*	**	-	*	**	**	**
10 Vindollia	Granskog (rik)	550	*	**	*	*	**	**	***	**	**
11 Puttåsen	Sørberg, rik sump	110	*	**	*	*	**	**	****	**	**
12 Grunntjennlia	Granskog	100	**	***	**	**	*	*	**	**	**
13 Trilledalshaugan	Furuskog	80	*	**	**	**	-	*	-	*	*
14 Vindolhaugan	Furuskog	110	*	**	**	**	-	*	-	*	*
15 Grunntjennåsen	Furuskog	150	**	**	**	**	-	*	-	*	*
16 Helvete NØ	Furuskog	70	*	*	**	**	-	*	-	*	*
17 Trillefjell	Fjellgranskog	400	**	**	***	***	*	*	-	***	**
18 Hestliåsen	Sørberg, rik løv	100	-	*	*	-	**	*	****	*	*
19 Trillefjell S	Sørberg, edelløv	120	**	**	**	*	***	**	****	**	**
20 Hasliåsen	Sørberg, edelløv	210	*	**	*	*	**	**	***	****	*
21 Trilledalslian	Gran- og furuskog	630	**	**	**	**	**	***	**	***	***
22 Skoddøl SV	Granskog	130	*	*	*	**	*	*	***	**	**
23 Sinernatten	Granskog	650	**	**	**	**	*	**	**	***	***
24 Svarttjenn	Gran- og løvskog	350	**	**	*(*)	**	***	***	***	***	***
25 Haslielva	Bekkekløft	100	*	*	*	*	*	**	***	**	**
26 Juvsrønningen SV	Rik blandingsskog	60	*	*	*	*	**	**	****	*	*
27 Åsan SV	Rik blandingsskog	100	**	**	**	*	***	***	****	**	***
28 Vardefjell NØ	Fjellfuru og -gran	1340	***	***	***	***	*	*	-	***	***
29 Trihinningen	Fjellgran og -furu	550	***	***	****	****	*	**	*	***	***
30 Nybufjellet	Fjellgranskog	250	***	***	***	***	*	*	*	***	***
31 Vardefjell SØ	Fjellgranskog	350	****	***	****	****	-	*	-	***	****
32 Mesetjell-Vardefjell	Fjellfuru og -gran	4700	***	***	***	****	*	**	(*)	****	****
33 Nysethøgdi	Granskog	750	**	***	***	**	*	**	**	**	**
34 Slettejell	Fjellgranskog	1200	***	**	**	****	*	*	-	**	**
35 Ristjonn	Granskog (rik)	380	**	***	**	**(*)	**	**	**	**	**

Kjerneområde	Hovednaturtype	Areal (daa)	Urørt-het	Dødved mengde	Dødved kont.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Var.	Bonitet	Arter	Total verdi
36 Haranatten	Fjellgranskog	500	**	**	**	**	*	**	*	**	**
37 Skålavatn	Fjellfurusog	3200	**	**	**	***	-	*	-	*(*)	**
38 Tråennatten	Granskog	600	***	***	***	***	*	**	*	***	***
39 Søre Tråenvatnet	Granskog	300	**(*)	***	***	***	*	**	**	***	**
40 Soråi	Bekkeløft	450	**	***	**	**	***	***	***	***	***
		0									
41 Geiteskalldalane	Fjellgranskog	850	**	**	**	***	*	*	*	**	**
42 Bikkjetjønn	Fjellgranskog	350	***	**	***	***	-	*	-	**	**
43 Gamlevolltjønnan	Fjellgranskog	590	****	***	****	****	-	*	-	**	***
44 Fjøsldalen	Granskog, sump	350	**	**	**	**	*	**	**	***	**
45 Fjøsli	Rik blandingsskog	330	**	***	**	**	***	**	****	****	***
46 Borketjønnåsen	Fjellgranskog	630	***	***	***	***	*	*	-	***	***
47 Svartetjønn	Fjellgranskog	350	***	***	***	***	*	*	*	***	***
48 Tjønseterbekken	Bekkeløft	25	*	*	*	*	-	**	**	*	*
49 Rognetjenn-Sekstjenn	Fjellgranskog	380	**	**	***	***	*	*	*	**	**
50 Skjærnsnatten	Fjellgranskog	230	***	***	***	***	*	*	*	***	***
		0									
51 Skjærnsbekken	Bekkeløft	280	**	***	**	**	***	****	***	***	***
52 Svartetjønn	Granskog	480	**	***	**	**	*	**	**	***	***
53 Nåsåseter V	Løv- og granskog	40	**	***	**	**	***	*	***	**	**
54 Gudbrandseterfjellet S	Gran, furu, løv	300	**	***	**	**	***	***	**	***	**
55 Heimseteråsen	Rik blandingsskog	550	***	****	***	***	***	***	****	****	****
56 Litjenn	Gransumpskog	130	**	**	*	**	*	**	*	**	**
57 Moslontjenn	Granskog, sump	50	*	*	*	**	-	*	*	**	*
		0									
TOTALT		27790	**	**	***	***	**	***	*(*)	****	***

Tabell 4.5. Kjerneområder: Kortfattet beskrivelse

Tall etter + viser til ikke-rødlister arter som anses å være gode rødlistekandidater ved neste revisjon.

Kjerneområde	Areal (daa)	Hoh.	Beskrivelse	Ant. rød	Verdi
S1 Øgnesprangfjellet N	115	810-980m	Nordvendt, beskyttet bekkeledd med fuktig fjellgranskog. En del plukkhogspåvirket. Mye fuktige og beskyttede bergvegger.	6	**
S2 Vatnelifjellet Ø	970	820-970m	Nordvendte skråninger og bekkeledder med fjellskog. Gammel, til dels lite påvirket fjellgranskog med gamle trær og bra med død ved. Fuktig i østvendte hellinger. Gammel furuskog på flatene, glissen med en del småmyrer.	4+2	**
S3 Helletjenn	60	920-970m	Sørvendt skrånning med gammel, ganske lite påvirket fjellgranskog med grove, gamle trær og mye dødved.	3+2	**
S4 Skårsbekken	90	490-720m	Østvendt, bratt bekkeløft. Mye bergvegger og en del rasmark. Sterkt påvirket skog, men topografisk svært beskyttet og utpreget fuktig lokalklima. Høy bonitet.	4+3	*
1 Østvatn	1600	860-980m	Sør- og østvendte, bratte lier tildels med opprevete småkløfter, i øst flater partier. Lite påvirket, fuktig, uvanlig grov fjellgranskog, høy kontinuitet i gamle trær og død ved. Flere urskogsneare partier. Fuktige kløfter med mye bergvegger. Stedvis høy bonitet.	10+6	***
2 Ytrevatn	180	830-920m	Østvendt li med fuktig fjellgranskog, sumpskog (til dels rik) og myr i bunnen. Moderat påvirket naturskog med en del gamle trær og død ved.	3	**
3 Nybufjellalane	300	840-960m	Sørvendt fjellskogdal med gjennomgående bekk, myrdrag og tjern og bratte, østvendte liser. Lite påvirket, fuktig, storvokst blåbærgranskog. God kontinuitet i gamle trær og dødved. Urskogsneare partier forekommer.	2+3	***
4 Kortefjellet	250	820-880m	Øst- sørøstvendt, bratt li med fjellgranskog. Mye berg og en del steinblokker. Tjern, myr og fattig sump i bunnen. Moderat påvirket naturskog, en del gamle trær og død ved. En del rikere partier (bl.a. høgstaudekog). Noen gamle løvtrær (selje).	5	**
5 Kortefjellet SV	250	680-840m	Sør- til vestvendte hellinger med høybonitets gran-/blandingsskog, sumpskog og små furuskogskoller. Rike kilder og bekkkanter. Moderat påvirket, storvokst skog, mye dødved (lite sterkt nedbrutt). Mye gammel selje. Mye bergvegger. Særpreget og rik lavflora på løvtrær og berg.	8+1	***
6 Småtjennaldalen	150	800-860m	Sørvestvendt bekkeledd med fuktig blåbærfjellgranskog. Plukkhogstpreget naturskog, en del gamle trær og død ved i alle nedbrytningsstadier.	5+1	**
7 Rolihøl	450	740-900m	Sør-sørøstvendt fjellskogdal med bekker og myr. Bratte østvendte liser med tversøkk. Innslag av høy bonitet, inkludert fuktige sumpskogssøkk. Fuktig, ganske storvokst fjellgranskog, en god del dødved i alle stadier.	4+1	**
8 Sinern	80	700-800m	Østvendt, bratt granskogslid ned mot vann. Innslag av høgstaude- og lågurtskog. En del bergvegger og steinblokker. Plukkhogstpåvirket, men en del grov dødved. Beskyttet beliggenhet og fuktig skogklima.	5	**
9 Sinerbekken	25	620-700m	Nordøstvendt, bratt liten bekkeløft. Mye berg og steinblokker. Sterkt påvirket skog, men flersjiktet og svært fuktig. Store mengder mjuktjafs.	1	**
10 Vindollia	550	670-850m	Østvendt, bratt granskogslid med kompakt, fuktig og rik granskog, særlig lågurt- og høgstaudekog. Søkk med rik sumpskog. Klart plukkhogstpåvirket, moderate mengder dødved. Mye bergvegger og steinblokker. Uvanlig rik flora av markboende sopp.	8+1	**
11 Puttåsen	110	750-880m	Sørberg: sørøstvendt, bratt skrent under stor fjellvegg. Svært rik lågurtskog med mye løvtrær. Mye steinblokker og rasmark. Rik sumpskog i underkant. Uvanlig rik flora av karplanter. Sterkt plukkhogstpåvirket, ganske lite dødved, men storvokst og grov skog.	3	**
12 Grunntjennlia	100	640-700m	Sørøstvendt li med fuktig blåbær- og særlig småbregneskog. Partier med høy bonitet. Tydelig plukkhogstpåvirket, men godt sjiktet og bra med fersk og middels nedbrutt dødved. Fuktig skogklima, og mye skjeggjav.	6	**
13 Trilledalshaugan	80	660-680m	Tørre koller og rygger med furuskog. Plukkhogstpåvirket, men en del tydelig gamle trær, gadd og spredte læger.	2	*
14 Vindolhaugan	110	680-720m	Kupert terreng, tørre koller og rygger med furuskog, gran i søkk. Plukkhogstpåvirket. En del gamle trær, noe død ved i partier.	2	*

Kjerneområde	Areal (daa)	Hoh.	Beskrivelse	Ant. rød	Verdi
15 Grunntjennåsen	150	730-800m	Tørre koller og lier med godt sjiktet bærlyng-barblandingsskog. Plukkhogstpåvirket, men innslag av en del tydelig gamle trær, gadd og læger, noen svært grove.	0	*
16 Helvete NØ	70	740-780m	Tørre koller med glissen furuskog. Tydelig plukkhogstpåvirket, men en del gamle trær og litt stående og liggende dødved.	0	*
17 Trillefjell	400	820-940m	Hovedsakelig sør- til vestvendt, fattig fjellgransskog med bekkedaler, myrdrag og sumpkogsøkk. Noe plukkhogstpåvirket. Ikke spesielt grov skog, men bra med gamle trær, gadd og læger i alle nedbrytningsstadier.	10+4	**
18 Hestliåsen	100	680-860m	Sørvendt, bratt skråning med rik lågurtskog og rasmark. Suksjonsfase etter hogst, yngre boreale løvtrær dominerer. Noe eldre osp og selje. Rik flora av karplanter.	0	*
19 Trillefjell S	120	740-940m	Sørberg: sørvendte, til dels svært bratte skråninger inn mot stor fjellvegg. Mye rasmark. Trolig rik berggrunn. Gammel, rik almeskog innunder berget, med grove, mosede trær. Botanisk oase, uvanlig rik karplanteflora av både sørlige, varmekjære arter og fjellplanter. Av de høyest beliggende forekomster av alm-lindeskog i Norden.	4+1	**
20 Hasliåsen	210	530-720m	Sørvendt, tildels svært bratt li inn mot fjellvegg, mye rasmark og steinblokker. Rik løv- og blandingskog med mye osp og selje, samt bra innslag av alm og lønn. Tydelig hogstpåvirket, men en del trær begynner å bli gamle. Meget rik karplanteflora.	2	**
21 Trilledalslian	630	580-840m	Nordvendte granskogslir og bekkedaler. Tung og produktiv granskog (småbregne-, hogstaude-, rik sumpskog). Løvdominert hogstaudekog under bratt berghammer. Mye bergvegger og steinblokker. Tydelig hogstpåvirket, men grov, storvokst og flersjiktet skog. Øvre deler mindre påvirket og bra med gamle trær og dødved. Utpreget fuktig skogklima, og rik epifyttflora, bl.a. rike forekomster av huldrestry. Øverst tørrere lier og koller med grov, gammel furu-/barblandingskog.	12+3	***
22 Skoddøl SV	130	560-720m	Nordøstvendt granskogslir med bekk. God bonitet. Klart hogstpåvirket og lite dødved, men storvokst skog. Mye bergvegger. Fuktig skogklima og rik lavflora, med bl.a. huldrestry, mjuktjafs og skrukkelav.	4+1	**
23 Sinernatten	650	600-900m	Nordvendte, bratte granskogslir. Tung, kompakt og produktiv skog, innslag av rik hogstaudekog. Tydelig plukkhogstpåvirket, men storvokst. Mye bergvegger og flere bratte kløfter med steinblokker. Øvre deler mindre påvirket med mange gamle trær og bra med dødved. Utpreget fuktig skogklima, høy kronekontinuitet og mye huldrestry.	7+2	***
24 Svarttjenn	350	523-700m	Nord- og østvendte brattlier med fuktig skog på god bonitet. Storvokst og godt sjiktet skog, men tydelig plukkhogstpåvirket og ganske lite dødved. Fuktig skogklima, høy kronekontinuitet. Mye bergvegger og flere småkløfter. Rasmarkskog med mange grove, gamle osper. Rik lavflora på gran, osp og berg. Setervoll med rik flora, bl.a. hvitkurle.	10+2	***
25 Haslielva	100	430-520m	Trang, sørøstvendt bekkeløft med flere større fosser. Rik granskog med innslag av eldre osp. Sterkt plukkhogstpåvirket, lite dødved. Utpreget fuktig skogklima, og en del mjuktjafs og huldrestry.	3	**
26 Juvsrønningen SV	60	440-550m	Ø-vendt, bratt terreng, en del stein og rasmark. Rik og fuktig granskog, sterkt påvirket, men uvanlig rik karplanteflora og mye løvtrær. Huldregras og myskemaure.	0	*
27 Åsan SV	100	380-520m	Ø-vendt, bratt terreng med kløfter, bergvegger, stein og rasmark. Svært rik, fuktig og frodig skog med gran og mye gamle, grove løvtrær. Uvanlig rik karplanteflora, bl.a. svært mye huldregras. Rik sumpskog. Bra med død ved av løvtrær. Rik lavflora.	9+3	***
28 Vardefjell NØ	1340	750-860m	Nordvendt terreng med fattig furuskog i slake hellinger og koller, gran i bekkedaler. Lite påvirket furuskog med mange tydelig gamle trær, store mengder gadd, og partier med mye grove læger. Høy kontinuitet i gamle trær og gadd, flekkvis også i læger. Urskogsnaere partier finnes. Rikelig med ulvelav. Kjuka <i>Chaetoporellus latitans</i> ny for Norden.	10+3	***
29 Trihinningen	550	820-920m	Lier og bekkedaler med fuktig fjellgransskog rundt vann, og kollete nordvendt terreng med furuskog. Urskogsnaer granskog med høy kontinuitet i gamle trær og dødved, uvanlig grove dimensjoner (opptil 100cm). Furuskog med grove trær, mye gadd og en del læger.	10+3	***
30 Nybufjellet	250	800-870m	Sør- til østvendte fjellskogsdaler med bratte østvendte skråninger. Mye blåbærgranskog, sumpskog og myr i søkkene. Nedre deler noe plukkhogstpåvirket, men grov og kompakt skog med en del dødved og fuktig skogklima. Øvre deler urskogsnaert, muligens helt upåvirket i partier, med store mengder grov dødved i alle nedbrytningsstadier.	6+5	***
31 Vardefjell SØ	350	800-880m	Sør- og østvendt lisiide opp mot skogrensa med blåbærfjellgranskog. Størsteparten er genuin urskog med høy og ubrutt kontinuitet, gamle trær (opptil 400 år) og store mengder grove læger i alle nedbrytningsstadier.	7+3	****
32 Mesetfjell-Vardefjell	4700	680-880m	Bølgende platå med koller, rygger, tjern og myrer, mye fattig furuskog. Sjeldent skogbilde med helt ubetydelig påvirket furuskog, flere steder urskogsnaert. Stort innslag av svært gamle trær, store mengder gadd og partier med mye læger. Gammel, til dels urskogsnaer granskog i bekkedaler og hellinger. En del utpregete rikmyrer og rik sumpskog i et belte gjennom området. Svært rik flora vedboende sopp på furu, med uvanlig mange sjeldne og rødlistede arter, bl.a. de internasjonalt sjeldne <i>Chaetoporellus curvisporus</i> , <i>Crustoderma dryinum</i> , <i>Physodontia lundellii</i> og <i>Skeletocutis albocremaea</i> .	21+7	****
33 Nysethøgdi	750	670-809m	Åsrygg med bratt, østvendt lisiide. Fattig, tørr barblandingskog i toppområdet, med gammel, furudominert naturskog. Bratt østvendt li med tung, kompakt og stedvis lite påvirket småbregne- og blåbærgranskog. Store dimensjoner, god sjiktning, fuktig skogklima og mye læger i alle nedbrytningsstadier.	14+4	***
34 Slettefjell	1200	700-860m	Vest- og nordvendte hellinger, søkk og kollepartier liggende som en brems under snaufjellet. Beskjedent påvirket naturskog av gran og furu. Flere steder urskogsnaere forhold, med svært gamle, grove trær og store mengder død ved.	13+8	***
35 Ristjønn	380	676-750m	Sørvestvendt granskogsdal med bratt, sørøstvendt lisiide. Barblandingskog med grov, gammel furu og mye gadd og læger av gran og furu på toppen. Gammel, rik granskog med mye dødved og en del gamle løvtrær i hellingene. Rik sumpskog i bunnen.	11+2	***
36 Haranatten	500	740-848m	Åsrygg med bratte hellinger mot øst og vest. Glissen furuskog på toppen, fuktig blåbærgranskog i hellingene. Rikt parti rasmarksålgurtskog. Plukkhogstpåvirket, men en del gamle trær og død ved forekommer.	2+1	**
37 Skålavatn	3200	710-814m	Åpent, slakt terreng med koller, vann, tjern og mye fattigmyr. Fattig, glissen furuskog. Plukkhogstpåvirket, men bra med gamle trær og gadd, flekkvis også en del læger.	5	**
38 Tråennatten	600	670-843m	Bratte øst- og vestvendte lier med småbregne- og blåbærgranskog, nordvendte slak bekkedrag med fattig blåbær- og sumpgranskog. Nedre deler plukkhogstpåvirket, men bra med gamle trær og dødved. Øvre deler urskogsnaert. Mye mjuktjafs i bekkesøkk.	8+3	***
39 Søre Tråenvatnet	300	665-	Nordvendt, beskyttet bekkedal med frodig, storvokst og uvanlig grov granskog på god	12+4	***

Kjerneområde	Areal (daa)	Hoh.	Beskrivelse	Ant. rød	Verdi
		780m	bonitet. Høgstaudekog langs bekker. Noe plukkhogstpåvirket, men bra med grove trær og læger i alle nedbrytningsstadier, en del svært grove. Øvre deler ubetydelig påvirket.		
40 Søråi	450	280-620m	Sørvestvendt, dyp bekkeløft. Stor økologisk variasjon. Frodig, høybonitets granskog. Tydelig plukkhogstpåvirket, ganske lite dødved, men bra dimensjoner og godt sjikket. Høyt innslag av gamle løvtrær. Mye bergvegger. Rik lavflora med bl.a. huldrestry, mjuktjafs, uvanlig mye trådrag og rike <i>Lobarion</i> -samfunn på berg og løvtrær.	13+8	***
41 Geiteskaldalen	850	680-880m	Nord- og nordvestvendte fjellskogsdaler med bratte hellinger. Blåbærgranskog og fattig sumpskog. Rikt parti under bergvegg. Moderat påvirket naturskog med mange gamle, grove trær og bra med dødved.	5	**
42 Bikkjetjønn	350	810-880m	Nordvendte lier og bekkedaler med fattig blåbær- og sumpfjellgranskog. Lite påvirket naturskog med mange gamle trær og bra med dødved.	6	**
43 Gamlevolltjønnan	590	700-880m	Nordvendt, beskyttet, isolert fjellskogsdal med bratte hellinger, bekk og tjern. Fattig blåbær- og sumpgranskog. Uvanlig lav påvirkingsgrad, urskogsnaert og høy kontinuitet i gamle trær og død ved. Gran opptil 412 år.	5+2	***
44 Fjøsildalen	350	580-720m	Østvendt dal, bratte nord- og østvendte liser i indre del, nedre del med meandrerende bekk og flate sumpskogspartier. Tung, produktiv og storvokst småbregnegranskog i liene, fattig sumpskog på flatene. Klart plukkhogstpåvirket. Rik mjuktjafsforekomst.	2	**
45 Fjøsli	330	500-600m	Øst- og sørvendt, bratt lise. Rik blandingsskog på høy bonitet. Godt sjikket lågurt- og småbregnegranskog med høyt innslag av gammel, grov osp og selje. Mye grov dødved. Fuktig skogklima med sumpskog i bunnen. Uvanlig mye gul snyttekjuke. Omkring gårdene rik skog med mye storvokst osp og selje. Trolig verdifull kulturmark.	13+2	***
46 Borketjønnåsen	630	740-860m	Åsrygg med tilhørende nordøst- og sørvestvendte liser, småmyrer og bekkesjøkk. Fattig blåbær- og sumpfjellgranskog. Urskogsnaere forhold med grove, gamle trær og mye grove læger i alle nedbrytningsstadier.	7+2	***
47 Svartetjønn	350	700-800m	Bratte nord-, øst- og sørvendte hellinger og bekkedaler rundt tjern. Småbregne-, blåbær- og sumpfjellgranskog. Lite påvirket, storvokst skog med høy kontinuitet i gamle trær og død ved, urskogsnaere partier. Fuktig og beskyttet skogklima og rikelig med skjeggjav.	8+3	***
48 Tjønnseterbekken	25	660-740m	Nordøstvendt bekkeløft. Sterkt plukkhogstpåvirket, men utpreget stabilt og fuktig skogklima. Mye berg. Restbiotop øverst i stor, flatehogd bekkeløft.	2+1	*
49 Rognetjenn-Sekstjenn	380	680-780m	To sørvendte granskogsdaler med bratte, østvendte liser. Moderat til lite påvirket fjellgranskog. Bra med gamle trær og dødved, stedvis svært storvokst og grov skog på flekker med god bonitet. Velutviklet sumpskog med gamle trær og stabilt skogklima.	6+6	**
50 Skjærnsatten	230	700-780m	Nord- og sørvendte søkk og lier med blåbær- og sumpfjellgranskog. Lite påvirket skog med høy kontinuitet i gamle trær og død ved. Urskogsnaert i partier. Tredje norske funn av den internasjonalt truede kjuka <i>Antrodia primaeva</i> .	8+3	***
51 Skjærnbekken	280	250-460m	Nordvendt bekkeløft og sumpskog. Øvre del mye blåbær- og sumpgranskog, bra med dødved, svært mye mjuktjafs. Lenger ned dramatisk bekkeløft med større fossefall, rasmarker og bergvegger; grov skog på høy bonitet. Rik og meget storvokst blandingsskog oppe i liene, med mye grov dødved og gamle løvtrær.	9+5	***
52 Svartetjennet	480	420-560m	Østvendt, fuktig, ganske fattig blåbær- og sumpgranskog. Lite påvirket i nyere tid. Granskog i oppløsningsfase med store mengder ferskt og middels nedbrutt dødved. Eneste kjente funn av barksoppen <i>Phlebia cacao</i> utenfor Finland. Rikelig mjuktjafs.	11+5	***
53 Nåsåseter V	40	540-560m	Sørvestvendt helling med variert blandingsskog. Sein løvsuksesjon med mye grov og gammel osp og selje. Granskog i sammenbruddsfase med mye fersk og middels nedbrutte læger. Noen meget grove furuer.	7+2	**
54 Gudbrandseterfjell S	300	540-640m	Åsrygg og østvendte liser. Øvre del gammel, tørr furuskog med grove og gamle trær. Lenger ned fuktig granskog med huldrestry i sørvendt li. Bratte hellinger med fuktig blandingsskog av gran og mye gammel osp. Mye ferskt og middels nedbrutt granlæger.	9+1	**
55 Heimseteråsen	550	440-540m	Østvendt, bratt li med høyproduktiv gran- og blandingsskog (lågurt-, småbregne-, høgstaudekog). Beskjedent påvirket, grov og storvokst (gran opptil 44m) skog i oppløsnings- og bledningsfase, med svært mye grov dødved i alle nedbrytningsstadier. Høyt innslag av gamle, grove løvtrær. Særdeles høyt antall truede vedboende sopp. På toppartiet lite påvirket furuskog med gamle, høyvokste og svært grove trær (>110cm dbh) og mye grov dødved. Området er helt særpreget og nasjonalt unikt.	28+8	****
56 Litjenn	130	404-420m	Nordvendte, markerte bekkedaler med store arealer fattig gransumpskog, blåbærgranskog i hellinger. Klart plukkhogstpåvirket, men gammel skog, med småvokste, sturende trær og stabilt fuktig skogklima. Rikelig mjuktjafs.	3	**
57 Moslontjenn	50	415-430m	Fuktig gransumpskog og blåbærgranskog nær elv. Sterkt plukkhogstpåvirket, men en del gamle trær. En del mjuktjafs.	1	*

4.2 Oppdaterte opplysninger om tidligere registrerte kjerneområder

Her følger opplysninger som har framkommet etter at Hofton (2003) ble publisert. Det gis også oppdaterte artslistene for de områder der det har blitt endringer. Disse artslistene erstatter listene i Hofton (2003).

21 Trilledalslian

Artsmangfold

Høy påvirkingsgrad og dermed tydelig kontinuitetsbrudd setter sitt preg på floraen av vedboende sopp i området, idet de mest krevende artene mangler. De høyereliggende partiene har imidlertid langt bedre dødvedkontinuitet og ganske gode forekomster av interessante vedboende sopparter. Signalarter av sopp er sterkt konsentrert til disse partiene. Flere arter er ganske vanlige, og svartonekjuke forekommer ganske rikelig. Den svært sjeldne *Phlebia longicystidia* er funnet på ei granlåg. Denne arten er internasjonalt sjelden, ikke kjent fra Sverige, og bedømt som kritisk truet i Finland.

Interessante arter (totalt for begge områder 21 og 22) (per 26102003)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp mark	<i>Hygrophorus inocybiformis</i>	Mørkfibret vokssopp	V	1
Sopp ved	<i>Antrodia albida</i>	Hvitkjuke		1
	<i>Antrodia albobrunnea</i>	Brun hvitkjuke	DC	4
	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuka		8
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		2
	<i>Ceriporiopsis mucida</i>			1
	<i>Climacocystis borealis</i>	Vasskjuka		1
	<i>Cystostereum murraini</i>	Duftskinn	DC	23
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuka	DC	4
	<i>Gloeoporus taxicola</i>	Blodkjuka		1
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuka		9
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuka		9
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuka	DC	23
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuka	DC	66
	<i>Phellinus pini</i>	Furustokkjuka		1
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	3
	<i>Phlebia longicystidia</i>		DC	1
	<i>Serpula himantoides</i>	Tømmernettsopp	DC	2
	<i>Skeletocutis carneogrisea</i>	Falsk gullkjuka		2
	<i>Skeletocutis lenis</i>		*	1
	<i>Trichaptum laricinum</i>	Lamellfiolkjuka	DC	3
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		11
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		Berg: 32
	<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	V	60-70
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		Trær: 3, Berg: 77
	<i>Leptogium saturninum</i>	Filthinnelav		Spredt
	<i>Letharia vulpina</i>	Ulvelav	DC	10
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		36
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever		22
	<i>Nephroma bellum</i>	Glattvrenge		Jevnt
	<i>Nephroma parile</i>	Grynvrenge		Jevnt
	<i>Nephroma resupinatum</i>	Lodnevrenge		Spredt
	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltlav		Berg: 1
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfiltlav		Jevnt
	<i>Platismatia norvegica</i>	Skrukkelav		Berg: 1
	<i>Usnea longissima</i>	Huldrestry	V	>55
Lav mikro	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	>20
	<i>Microcalicium ahlneri</i>	Rotnål	*	1
Mose	<i>Mylia taylorii</i>	Rødmuslingmose		Spredt

24 Svarttjenn

Interessante arter (per 22092002)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuka		2
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		2
	<i>Cystostereum murraini</i>	Duftskinn	DC	1
	<i>Ceriporia viridan</i>			1
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuka	DC	3
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuka		1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuka		1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuka	DC	4
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuka	DC	3
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	2
	<i>Skeletocutis kuehneri</i>		*	1
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		1
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		Berg: 19

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Cetrelia olivetorum</i>	Praktlav	DC	2
	<i>Collema furfuraceum</i>	Fløyelsglye		1
	<i>Collema nigrescens</i>	Brun blæreglye		2
	<i>Collema subnigrescens</i>	Ospeblæreglye		2
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		Berg: 31
	<i>Leptogium saturninum</i>	Filthinnelav		Spredt
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		26
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever		18
	<i>Menegazzia terebrata</i>	Skoddelav	DC	2
	<i>Nephroma parile</i>	Grynvrenge		Jevnt
	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltlav		Berg: 3
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfiltlav		11
	<i>Ramalina thrausta</i>	Trådrag	V	3
	<i>Usnea longissima</i>	Huldrestry	V	> 50
Lav mikro	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	>10
Mose	<i>Mylia taylorii</i>	Rødmuslingmose		Spredt
	<i>Neckera complanata</i>	Flatfellmose		Berg: 1
	<i>Plagiothecium undulatum</i>	Kystjammemose		Flekkvis rikelig
Karplanter	<i>Leucorchis albida</i>	Hvitkurle	DC	1 sted: ca. 15 ind.

27 Åsan SV

Artsmangfold

Mye døde løvtrær gir potensial for en rik flora av vedboende sopp. Imidlertid er området bare undersøkt sommerstid, det er nødvendig med nøyere undersøkelser på høsten for å finne ut mer om dette. Noen meget interessante elementer er likevel registrert, bl.a. myldrepipe på osp og *Oligoporus undosus* og *Skeletocutis brevispora* på gran. Mye bergvegger og gamle rikbarksløvtrær i et stabilt, fuktig og lysåpent miljø gir opphav til en rik lavflora i *Lobarion*-samfunnet. Praktlav er funnet på et berg i vest. Noe overraskende er ikke huldrestry eller trådrag registrert, arter som burde kunne finnes i området. Årsaken kan være tidligere tiders hogstingrep.

Interessante arter (per 05082002)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuka		2
	<i>Ceriporia viridans</i>			1
	<i>Ceriporiopsis mucida</i>			2
	<i>Cystostereum murrainii</i>	Duftskinn	DC	1
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuka	DC	1
	<i>Gloiodon strigosus</i>	Skorpepiggsopp	DC	1
	<i>Inonotus rheades</i>	Brun ospekjuka		4
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuka		1
	<i>Oligoporus undosus</i>	”Bølgekjuka”	DC	1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuka	DC	9
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuka	DC	2
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	1
	<i>Skeletocutis brevispora</i>	”Granrusttaigakjuka”	*	1
	<i>Skeletocutis carneogrisea</i>	Falsk gullkjuka		1
	<i>Stigmatolemma urceolatum</i>	Myldrepipe		1
	<i>Stromatoscypha fimbriata</i>			1
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		4 berg
	<i>Cetrelia olivetorum</i>	Praktlav	DC	1
	<i>Collema flaccidum</i>	Skjellglye		Spredt
	<i>Collema furfuraceum</i>	Fløyelsglye		Ca 20
	<i>Collema nigrescens</i>	Brun blæreglye		5
	<i>Collema subflaccidum</i>	Stiftglye		1
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		17
	<i>Leptogium saturninum</i>	Filthinnelav		Jevnt
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		1 berg, ca 42 trær
	<i>Nephroma bellum</i>	Glattvrenge		Spredt
	<i>Nephroma parile</i>	Grynvrenge		Jevnt
	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltlav		1 selje, 1 berg

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfjelllav		Jevnt
	<i>Peltigera collina</i>	Kystårenever		3 trær, 3 berg
Lav mikro	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	2
Mose	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	Pusledraugmose		2
	<i>Antitrichia curtispindula</i>	Ryemose		Ca 5 berg
	<i>Bazzania trilobata</i>	Storstylte		Sparsomt
	<i>Buxbaumia viridis</i>	Grønnsko	DM	Ca 10
	<i>Mylia taylorii</i>	Rødmuslingmose		Spredt
	<i>Neckera complanata</i>	Flatfjellmose		>10
	<i>Neckera crispa</i>	Krusfjellmose		5
	<i>Neckera oligocarpa</i>	Hulefjellmose		1 berg
	<i>Porella cordaeana/platyphylla</i>	Lurv-/Almeteppe		Ca 5 berg
Karplanter	<i>Cinna latifolia</i>	Huldregras	*	Rikelig
	<i>Goodyera repens</i>	Knerot		1
	<i>Listera cordata</i>	Småtveblad		Spredt langs bekk

32 Mesetfjell-Vardefjell

Gamle graner

Se Kap. 2. Skoghistorisk forskning, gamle graner for mer informasjon.

Under feltarbeid sommeren og høsten 2003 fant forskerne Jørund Rolstad og Ken Olaf Storaunet (tilknyttet Skogforsk) flere svært gamle graner sørøst i området, ved Dyrenatten (topp 787 på N50-kart). To levende graner er bestemt til 473 år (41 cm dbh) og 414 år (43 cm dbh). I tillegg fant de en granstubbe med 507 årringer. Treet ble hogd i 1997/98, som del av en liten gruppehogst i forbindelse med de store furuskoghogstene mot sør og vest. Dette er den eldste registrerte gran noensinne i Norge, og den nest eldste i Norden.

Disse nye funnene styrker vurderingen av området som **** svært viktig, særdeles høy verdi (Hofton 2003).

36 Haranatten

Interessante arter (stikkprøver) (per XX)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Cystostereum murrainii</i>	Duftskinn	DC	4
	<i>Hyphoderma mutatum</i>			1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke		1
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	4
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		1
Lav mikro	<i>Chaenotheca brachypoda</i>	Dverggullnål		1
	<i>Cybebe gracilentia</i>	Hvitthodenål	*	1

38 Tråennatten

Interessante arter (per 30032003)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuka		1
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		1
	<i>Climacocystis borealis</i>	Vasskjuka		1
	<i>Cystostereum murrainii</i>	Duftskinn	DC	12
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuka	DC	4
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuka		2
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuka		1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuka	DC	4
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuka	DC	32
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	6
	<i>Pseudographis pinicola</i>	Gammelgranskål	DC	Jevnt
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		8
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		Gran: 1
	<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	V	250-300

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		Gran: 2, Berg: 5
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		2
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever		2
	<i>Usnea longissima</i>	Huldrestry	V	1
Lav mikro	<i>Chaenotheca subroscida</i>	Sukkernål	*	>20
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	>20
	<i>Cyphelium karelicum</i>	Trollsotbeger	*	1

40 Søråi

Artsmangfold

Eldre tiders relativt store hogstpåvirkning har imidlertid resultert i et noe redusert mangfold av arter knyttet til død ved og svært gamle trær, men floraen av vedboende sopp er likevel rik og interessant med flere sjeldne arter på både gran og løvtrær. Mest interessante soppfunn er utvilsomt *Sistotrema alboluteum*, en meget sjelden art som bare er kjent fra noen svært få lokaliteter i Norge. Også *Skeletocutis kuehneri* er sjelden og rødlistekandidat. På løvtrær er særlig *Sistotrema raduloides* interessant, denne er bare funnet 5 ganger ellers i Norge. Det er klart potensial for ytterligere funn av sjeldne vedboende sopp.

Interessante arter

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuka		1
	<i>Clavicornia pyxidata</i>	Begerfingersopp	DC	1
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuka	DC	8
	<i>Inonotus rheades</i>	Brun ospekjuka		2
	<i>Junghuhnia luteoalba</i>	Okerporekjuka	DC	1
	<i>Mucronella calva</i>	Hengepig		2
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuka		2
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuka	DC	13
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuka	DC	2
	<i>Phellinus populicola</i>	Stor ospeildkjuka		1
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	2
	<i>Phlebia lilascens</i>			2
	<i>Physisporinus vitreus</i>	Glasskjuka	R	2
	<i>Pseudographis pinicola</i>	Gammelgranskål	DC	Sparsomt
	<i>Sistotrema alboluteum</i>		*	1
	<i>Sistotrema raduloides</i>		*	1
	<i>Skeletocutis kuehneri</i>		*	1
	<i>Skeletocutis lenis</i>		*	1
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		4
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskegg		Trær: 2, berg: 18
	<i>Collema flaccidum</i>	Skjellglye		3
	<i>Collema furfuraceum</i>	Fløyelsglye		1
	<i>Collema nigrescens</i>	Brun blæreglye		2
	<i>Collema subflaccidum</i>	Stiftglye		1
	<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	V	5-10
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		Trær: 10, berg: 35
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		Trær: 31, berg: 13
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever		Trær: 5, berg: 10
	<i>Menegazzia terebrata</i>	Skoddelav	DC	1
	<i>Nephroma bellum</i>	Glattvrenge		Spredt
	<i>Nephroma parile</i>	Grynvrenge		Vanlig
	<i>Nephroma resupinatum</i>	Lodnevrenge		Spredt
	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltlav		Selje: 1, berg: 3
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfiltlav		Spredt
	<i>Peltigera collina</i>	Kystårenever		Osp: 2, berg: 7
	<i>Ramalina sinensis</i>	Flatragg		1
	<i>Ramalina thrausta</i>	Trådragg	V	Berg: 9
	<i>Usnea longissima</i>	Huldrestry	V	>25
Lav mikro	<i>Chaenotheca brachypoda</i>	Dverggullnål		>5
	<i>Chaenotheca stemonea</i>	Skyggenål		1
	<i>Chaenotheca subroscida</i>	Sukkernål	*	>20

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	>30
	<i>Phaeocalicium populneum</i>		*	1
Mose	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	Pusledraugmose		> 10
	<i>Buxbaumia viridis</i>	Grønnsko	DM	> 10
	<i>Hylocomiastrum umbratum</i>	Skyggehusmose		Vanlig
	<i>Lejeunea cavifolia</i>	Glansperlemose		Spredt
	<i>Neckera complanata</i>	Flatfellmose		Spredt
	<i>Neckera crispa</i>	Krusfellmose		Berg: 8
	<i>Neckera oligocarpa</i>	Hulefellmose		2
Karplanter	<i>Cinna latifolia</i>	Huldregras	*	2
	<i>Festuca altissima</i>	Skogsvingel		1
	<i>Impatiens noli-tangere</i>	Springfrø		1
	<i>Listera cordata</i>	Småtveblad		Spredt

41 Geiteskalldalane

Rik karplanteflora

Nøyere undersøkelser av karplantefloraen i skrentene rundt Geiteskallen er gjennomført av Even Woldstad Hanssen og Terje Hilden (Hanssen 2003). Berggrunnen på Geiteskallen er metasandstein med benkinger og mørke lag med amfibolitt, noe som gir opphav til en rik karplanteflora. Først og fremst ble de krevende artene funnet i østskrenten. En del krevende arter ble funnet (flere nye for TR), inndelt i geøkokologiske elementer, bl.a.:

- **Fjellplanter, svakt baseelement**
Fjellarve *Cerastium alpinum alpinum*, snøsilde *Saxifraga nivalis*, dvergmjølke *Epilobium anagallidifolium* (ny for TR, også funnet i S2 Vatnelifjellet Ø), fjellrapp *Poa alpina alpina*, blårapp *Poa glauca*.
- **Fjellplanter, krevende**
Taggbregne *Polystichum lonchitis*, skåresilde *Saxifraga adscendens* (ny for TR), flekkmure *Potentilla crantzii*, svartstarr *Carex atrata*.
- **Bergsprekkarter**
Lodnebregne *Woodsia ilvensis*, grønneburkne *Asplenium viride*.
- **Sørbergplanter**
Dvergmispel *Cotoneaster scandinavicus* (ny for TR), kjøtttype *Rosa dumalis* (ny for TR), flekkgrisøre *Hypochoeris maculata*, liljekonvall *Convallaria majalis*.
- **Moldjordselementet (tenderer mot edelløvsog)**
Krattfiol *Viola mirabilis*, storklokke *Campanula latifolia*, firblad *Paris quadrifolia*.

I tillegg kommer aksfrytle *Luzula spicata*, rypebunke *Vahlodea atropurpurea*, bladsveve *Hieracium sect. foliosa* og beitesveve *Hieracium sect. vulgata* som nye for Trillemarka-Rollagsfjell.

Hanssen (2003) påpeker at fravær eller liten andel av ugrasplanter og antropochore arter kan indikere liten menneskelig påvirkning. Det konkluderes med at Geiteskallen utgjør en "floristisk oase i et hav av armod". Dette setter området i samme gruppe som en del andre deler av Trillemarka-Rollagsfjell, bl.a. 5 Kortefjellet, deler av Trillemarka (særlig sørbergene), deler av liene øst for Sølandsfjellet, 35 Ristjønndalen, 36 Haranatten, 40 Søråi, 45 Fjøsli, 51 Skjærsbekken og 55 Heimseteråsen. Hanssens vurdering av at Geiteskallen oppviser et element som bare styrker området som helhet selv om ingen sjeldenheter av karplanter er påvist, støttes.

Interessante arter (stikkprøver) (per 06042003)

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Cystostereum murraini</i>	Duftskinn	DC	3
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuke		1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke		1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	1
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	>10
	<i>Pseudographis pinicola</i>	Gammelgranskål	DC	Spredt
Lav makro	<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	V	30-40

43 Gamlevolltjønnen

Gamle graner

Se Kap. 2. Skoghistorisk forskning, gamle graner for mer informasjon.

Under feltarbeid sommer og høst 2003 fant forskerne Jørund Rolstad og Ken Olaf Storaunet (Skogforsk) flere svært gamle graner i området. Sørøst for Minneskleivsetra ble det registrert ei gran på 479 år (42 cm dbh). Dette er den eldste levende gran i Norge, og den 4. eldste som er registrert. Sør for Gamlevolltjønnan er det i tillegg registrert to graner på 456 år (58 cm dbh) og 407 år (39 cm dbh). I tillegg kommer ei gran på 412 år (Erlend Rolstad pers. medd. 2002) som ikke er med i oversikten til Skogforsk (Skogforsk 2004).

Disse nye funnene styrker vurderingen av området som *** meget viktig, høy verdi (Hofton 2003).

Interessante arter (stikkprøver) (per 21092003)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuka		2
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		1
	<i>Cystostereum murrain</i>	Duftskinn	DC	6
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuka	DC	8
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuka		3
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuka		11
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuka	DC	>15
	<i>Pseudographis pinicola</i>	Gammelgranskål	DC	Vanlig
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		1
	Lav makro	<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	V
Lav mikro	<i>Chaenotheca subroscida</i>	Sukkernål	*	>10
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	>10

45 Fjøsli

Interessante arter (per 31052003)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp mark	<i>Hygrocybe punicea</i>	Skarlagenvokssopp		1
	<i>Hygrocybe pratensis</i>	Engvokssopp		1
Sopp ved	<i>Antrodia albida</i>	Hvitkjuka		1
	<i>Antrodiella citrinella</i>	Gul snyltekjuka	V	7
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		6
	<i>Ceriporiopsis mucida</i>			3
	<i>Clavicornia pyxidata</i>	Begerfingersopp	DC	1
	<i>Cystostereum murrain</i>	Duftskinn	DC	2
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuka	DC	16
	<i>Gloiodon strigosus</i>	Skorpepiggsopp	DC	1
	<i>Inonotus rheades</i>	Brun ospekjuka		2
	<i>Lentinellus castoreus</i>	Berversagsopp	R	1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuka	DC	21
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuka	DC	5
	<i>Phellinus populicola</i>	Stor ospeildkjuka		7
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	13
	<i>Physisporinus vitreus</i>	Glasskjuka	R	2
	<i>Skeletocutis brevispora</i>	“Granrusttaigakjuka”	*	1
	<i>Skeletocutis stellae</i>	Taigakjuka	DC	2
	<i>Trechispora mollusca</i>	Mykkjuka		2
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		2
	Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg	
<i>Collema flaccidum</i>		Skjellglye		Vanlig
<i>Collema furfuraceum</i>		Fløyelsglye		>30
<i>Collema nigrescens</i>		Brun blæreglye		2
<i>Evernia divaricata</i>		Mjuktjafs	V	15-20
<i>Hypogymnia vittata</i>		Randkvistlav		Berg: 5
<i>Leptogium saturninum</i>		Filthinnelav		>35
<i>Lobaria pulmonaria</i>		Lungenever		>25
<i>Lobaria scrobiculata</i>		Skrubbenever		2
<i>Nephroma bellum</i>		Glatvreng		Spredt
<i>Nephroma parile</i>		Grynvreng		Vanlig

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Nephroma resupinatum</i>	Lodnevrenge		Spredt
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfjelllav		>100
	<i>Peltigera collina</i>	Kystårenever		10-15
Lav mikro	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	Sparsomt
Mose	<i>Buxbaumia viridis</i>	Grønnsko	DM	>10

51 Skjærsbekken

Interessante arter (per 20102002)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia albida</i>	Hvitkjuke		3
	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuke		3
	<i>Antrodiella citrinella</i>	Gul snyltekjuke	V	1
	<i>Antrodiella parasitica</i>	Snyltekjuke	*	1
	<i>Ceriporia viridans</i>			1
	<i>Ceriporiopsis mucida</i>			2
	<i>Cystostereum murrainii</i>	Duftskinn	DC	3
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	DC	15
	<i>Gloeoporus taxicola</i>	Blodkjuke		1
	<i>Inontous rheades</i>	Brun ospekjuke		1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke		1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	27
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	2
	<i>Phellinus populicola</i>	Stor ospeildkjuke		1
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	10
	<i>Skeletocutis brevispora</i>	"Granrusttaigakjuke"	*	2
	<i>Skeletocutis kuehneri</i>		*	1
	<i>Trichaptum laricinum</i>	Lamellfjellkjuke	DC	1
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		3
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		2 gran, 5 berg
	<i>Collema flaccidum</i>	Skjellglye		Jevnt
	<i>Collema furfuraceum</i>	Fløyelsglye		Spredt
	<i>Evernica divaricata</i>	Mjuktjafs	V	> 500
	<i>Fuscopannaria mediterranea</i>	Olivenlav		1
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		6 berg
	<i>Leptogium saturninum</i>	Filthinnelav		Spredt
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		5
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbennever		1
	<i>Nephroma bellum</i>	Glattvrenge		Spredt
	<i>Nephroma parile</i>	Grynvrenge		Spredt
	<i>Nephroma resupinatum</i>	Lodnevrenge		4
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfjelllav		Spredt
Lav mikro	<i>Chaenotheca brachypoda</i>	Dverggullnål		1
	<i>Chaenotheca stemonea</i>	Skyggenål		3
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	> 20
	<i>Cybebe gracilentia</i>	Hvithodenål	*	1
Mose	<i>Bazzania trilobata</i>	Storstylte		Jevnt i nedre del
	<i>Buxbaumia viridis</i>	Grønnsko	DM	> 20
	<i>Mytilia taylorii</i>	Rødmuslingmose		Vanlig i nedre del

52 Svartetjennet

Interessante arter (per 14042003)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuke		3
	<i>Antrodiella citrinella</i>	Gul snyltekjuke	V	3
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		3
	<i>Cystostereum murrainii</i>	Duftskinn	DC	5

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	DC	21
	<i>Junghuhnia luteoalba</i>	Okerporekjuke	DC	4
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuke		1
	<i>Oligoporus hibernicus</i>		DC	1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	34
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	8
	<i>Phlebia cacao</i>		*	1
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	15
	<i>Pseudographis pinicola</i>	Gammelgranskål	DC	Spredt
	<i>Skeletocutis brevispora</i>	”Granrusttaigakjuke”	*	3
	<i>Skeletocutis kuehleri</i>		*	2
	<i>Skeletocutis stellae</i>	Taigakjuke	DC	1
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		4
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		Berg: 3
	<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	V	Ca. 300
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		Berg: 4
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		1
Lav mikro	<i>Chaenotheca stemonea</i>	Skyggenål		1
	<i>Chaenotheca subroscida</i>	Sukkernål	*	>5
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	>20
Mose	<i>Mylia taylorii</i>	Rødmuslingmose		Berg: 2

53 Nåsåseter V

Artsmangfold

Rik og varm blandingskog med mye gamle løvtrær og død ved er viktige skogtyper for mange organismegrupper. Insektene er særlig begunstiget av grove løvtrær (særlig osp) i varmt miljø (gerne soleksponert), samt stående og liggende død ved av alle treslag. Slike elementer finnes rikelig, og det forventes derfor en rik insektfauna. Rikbarkstrærne osp og selje har mange interessante lavararter knyttet til seg, særlig i *Lobarion*-samfunnet. En god del arter i dette lavsamfunnet forekommer i området. Skog med mye gamle løvtrær og stående død ved er også viktig for fugl, særlig hakkespetter og andre hullrugere. Gråspett er sett flere ganger og hekker trolig. En del interessante sopp er registrert, hvorav *Sistotrema radulooides* (på osp) og *Skeletocutis brevispora* (på gran) er de klart mest interessante. Begge er klare kandidater for rødlista.

Interessante arter (per 28052003)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuke		1
	<i>Athelia pyriformis</i>			1
	<i>Cystostereum murrarii</i>	Duftskinn	DC	1
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	DC	7
	<i>Inonotus rheades</i>	Brun ospekjuke		3
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke		1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	15
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	4
	<i>Phellinus populicola</i>	Stor ospeildkjuke		1
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	1
	<i>Phlebia lilascens</i>			1
	<i>Sistotrema radulooides</i>		*	1
	<i>Skeletocutis brevispora</i>	”Granrusttaigakjuke”	*	1
	<i>Trechispora mollusca</i>	Mykkjuke		1
Lav makro	<i>Collema flaccidum</i>	Skjellglye		Spredt
	<i>Collema furfuraceum</i>	Fløyelsglye		21
	<i>Collema nigrescens</i>	Brun blæreglye		3
	<i>Collema subflaccidum</i>	Stiftglye		5
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		1
	<i>Leptogium saturninum</i>	Filthinnelav		8
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		10
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever		2
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfittlav		Vanlig

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Ramalina sinensis</i>	Flatragg		3
Mose	<i>Buxbaumia viridis</i>	Grønnsko	DM	1
Fugl	<i>Picus canus</i>	Gråspett	DC	Trolig hekking

55 Heimseteråsen

Interessante arter (per 28052003)

* Arter som ennå ikke er vurdert for norsk rødliste, men som er aktuelle kandidater ved neste revisjon. Se også gjennomgangen av enkeltartene for nærmere omtale.

A-D: opplysning helt eller delvis hentet fra andre kilder (iblant er disse også registrert i felt i dette prosjektet). Kilder er ikke nevnt for arter med svært mange funn der disse eksterne kildene kun står for noen få funn.

A: Rolstad (2002).

B: Gjerde m.fl. (2002).

C: Botanisk Museum (2004a) soppdatabasen.

D: Botanisk Museum (2004b) lavdatabasen.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Anomoporia albolutescens</i>	Hvitgul kjuke	E	1 ^A
	<i>Anomoporia bombycina</i>		V	4 ^A
	<i>Antrodia albida</i>	Hvitkjuke		1
	<i>Antrodia albobrunnea</i>	Brun hvitkjuke	DC	11
	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuke		5
	<i>Antrodia pulvinascens</i>	Ospehvitkjuke	R	1 ^B
	<i>Antrodiella citrinella</i>	Gul snyltekjuke	V	6
	<i>Antrodiella faginea</i>		*	2 ^B
	<i>Antrodiella parasitica</i>	Snyltekjuke	*	1 ^A
	<i>Antrodiella romellii</i>		*	1 ^C
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		7
	<i>Byssocorticium terrestre</i>		R	1 ^C
	<i>Ceriporiopsis mucida</i>			2
	<i>Ceriporiopsis resinascens</i>		*	1 ^C
	<i>Cystostereum murrarii</i>	Duftskinn	DC	21
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	DC	>300
	<i>Gloeophyllum abietinum</i>	Granmusling	R	1 ^C
	<i>Hericium coralloides</i>	Korallpiggsopp	DC	2
	<i>Inonotus rheades</i>	Brun ospekjuke		3
	<i>Junghuhnia collabens</i>	Sjokoladekjuke	V	1
	<i>Junghuhnia luteoalba</i>	Okerporekjuke	DC	6
	<i>Kavinia himantia</i>	Narrepiggsopp	DC	1
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuke		8
	<i>Oligoporus hibernicus</i>		DC	10
	<i>Perenniporia subacida</i>	Urskogskjuke	E	1
	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	Gulrandkjuke		1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke		6
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	>300
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	28
	<i>Phellinus pini</i>	Furustokkjuke		2
	<i>Phellinus populicola</i>	Stor ospeildkjuke		4
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	>100
	<i>Phlebia cf. nitidula</i>			1
	<i>Phlebia subserialis</i>		R	1
	<i>Physisporinus vitreus</i>	Glasskjuke	R	1
	<i>Serpula himantioides</i>	Tømmernettsopp	DC	7
	<i>Sistotrema alboluteum</i>		*	2 ^A
	<i>Sistotrema muscicola</i>			1 ^A
	<i>Skeletocutis brevispora</i>	"Granrusttaigakjuke"	*	6
	<i>Skeletocutis chrysellia</i>	"Granstokktaigakjuke"	*	1 ^A
	<i>Skeletocutis kuehneri</i>		*	1 ^A
	<i>Skeletocutis odora</i>	Sibirskjuke	V	6 ^A
	<i>Trechispora mollusca</i>	Mykkjuke		18 ^A
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		Gran: 1, Berg: 5
	<i>Cetrelia olivetorum</i>	Praktlav	DC	Berg: 2 ^D
	<i>Collema flaccidum</i>	Skjellglye		Spredt
	<i>Collema furfuraceum</i>	Fløyelsglye		Spredt

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
	<i>Collema nigrescens</i>	Brun blæreglye		>15
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		Berg: 4
	<i>Leptogium saturninum</i>	Filthinnelav		Spredt
	<i>Letharia vulpina</i>	Ulvelav	DC	10
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		Ca. 40
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever		3
	<i>Nephroma bellum</i>	Glattvrenge		Spredt
	<i>Nephroma parile</i>	Grynvrenge		Spredt
	<i>Nephroma resupinatum</i>	Lodnevrenge		Spredt
	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltlav		Berg: 1
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfiltlav		Jevnt
	<i>Peltigera collina</i>	Kystårenever		Ca. 20
	<i>Usnea chaetophora</i>	Flokestry		Spredt
Mose	<i>Buxbaumia viridis</i>	Grønnsko	DM	>20
	<i>Lophozia ascendens</i>	Råteflik	DM	1 ^B
Fugl	<i>Dendrocopos minor</i>	Dvergspett	DC	Flere reirhull
	<i>Picus canus</i>	Gråspett	DC	Flere hekking

4.3 Nye kjerneområder

S1 Øgnesprangfjellet N

UTM: NM 100758 Areal: 115 daa. H.o.h.: 810-980m. Vegetasjonssone: NB Verdi: **

Landskap

Markert, nordvendt bekkedal med fjellgranskog, fra toppen av Øgnesprangfjellet ned til indre del av Tverråldalføret innerst i Vestbygda. Bratte, østvendte skråninger med bergvegger og skrenter stiger opp fra dalen mot vest, mens terrenget østover stiger slakere opp dra daldraget.

Vegetasjon, flora

Gran er helt dominerende, bortsett fra i myrkanter og langs bekken der det også kommer inn en del bjørk og litt vierkratt enkelte steder. Blåbærskog er klart vanligste type. I brattskråninger med litt rikere sig inngår i tillegg en del småbregneskog, og ned mot bekken finnes fragmenter av sumpskog, særlig i tilknytning til ei lita myr i et slakere parti midtveis i dalen.

Skogstruktur, påvirkning

Skogen er for en stor del i aldersfase. De østvendte skråningene har ganske tung og kompakt granskog med varierende sjiktning. Mange mindre bergvegger setter sitt preg på disse skråningene, og bidrar stedvis til et mer opprevet tresjikt med mer ujevnt og ganske godt flersjiktet skogbilde. I partier med ansamlinger av store steinblokker er tresjiktet svært glissent. Trærne er gamle og grove, med typisk fjellskogspreg (dyp, tett og ganske smal krone). Stedvis er det noe dødved, men lægrene ligger stort sett ganske spredt, og det er klar underrepresentasjon av særlig middels nedbrutte læger. Skogen er klart plukkhogstpåvirket, med klar mangel på tydelig gamle trær, bare spredt med dødved og forekomst av en del hogstspor. Topografisk beskyttet beliggenhet gir skogen stabilt og fuktig skogklima.

I februar-mars 2003 ble det gjennomført større hogstingrep i de nordvendte granskogsliene i Tverråldalføret på Sigdalssiden nesten inn til kommunegrensa mot Nore og Uvdal. Forfatteren har ikke kunnskap om disse hogsternes karakter, og det er noe usikkert hvorvidt de har berørt de nederste delene av kjerneområdet (omkring forekomsten av trådrag, se neste avsnitt).

Artsmangfold

Skogen er plukkhogstpåvirket, og både mengde og kontinuitet i dødved og gamle trær er tydelig preget av dette. Mangfoldet av krevende gammelskogsarter, særlig tilknyttet død ved, er derfor redusert, og bare noen mindre krevende signalarter er registrert innenfor denne økologiske gruppen (vedboende sopp).

Skogen har et stabilt og fuktig lokalklima, særlig nederst mot Tverråi. Sammen med mye bergvegger og stedvis steinblokker som gir et heterogent skogbilde gir dette godt potensial for fuktighetskrevende arter. Lavfloraen tilknyttet bergvegger synes relativt interessant. Av størst interesse er funn av den sårbare trådrag på en bergvegg lengst ned mot Tverråi. Denne forekomsten kan ha blitt påvirket av hogstene utført i mars 2003. Knappenåslavfloraen er ikke undersøkt, men kan være interessant.

Interessante arter (per 23082003)

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Cystostereum murrainii</i>	Duftskinn	DC	2
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	DC	1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke		2
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	1
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	4
	<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn	DC	1
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		5
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		8
	<i>Ramalina thrausta</i>	Trådregg	V	1

S2 Vatnelifjellet Ø

UTM: NM 116760 Areal: 970 daa. H.o.h.: 820-970m. Vegetasjonssone: NB Verdi: **

Landskap

I en større forsenkning mellom Vatnelifjellet og Snipnatten (som begge går opp i lavalpin) faller ganske slake, nordvendte hellingene ned mot Tverråldalføret. I østre og vestre kant av forsenkningen går to bekkedaler med tilhørende ganske bratte vest- og østvendte skråninger. Hellingene mellom bekkedalene har en del småmyrer.

Vegetasjon, flora

Hellingene mellom bekkedalene har glissen røsslyng-blokkebær-blandingsskog av furu, småvokst bjørk og holt med gran, oppbrutt av mange småmyrer (bakkemyrer og flatmyrer). Mellom myrene er det en del avskrapte små koller med mer eller mindre manglende jordsmonn og spredt furu.

I tilknytning til bekkedalene, samt i noe brattere terreng, dominerer gran. Mye er blåbærskog, men særlig i nedre deler av de bratte østvendte skråningene i nordvest er det også ganske store arealer velutviklet småbregneskog. I fuktige sig kommer det her i tillegg inn partier med høgstauteskog (turt, tyrihjel, skogstorkenebb, enghumleblom, rød jonsokblom osv.). I øvre deler av begge bekkedalene, men særlig øverst i den østre dalen, er det også partier med ganske rik kilde-/bekkekantvegetasjon (bl.a. dvergmjølke, stjernesildre, dvergjamne, skogstjerneblom, gulstarr, sumphaukeskjegg). Små myrpartier i øvre deler av bekkedalene tenderer mot rikmyr, med liknende artsutvalg. For øvrig er det også en del fattig sumpskog omkring myrene. Over brekket i sørvest, i bratte partier ved nordenden av Trytetjenn, inngår frodig høgstauteskog med arter som skogstjerneblom, myskegras, turt, tyrihjel, fjellburkne, kvitsoleie osv.

Skogstruktur, påvirkning

De slake hellingene med røsslyng-blokkebær-blandingsskog har et glissent og oppbrutt skogbilde pga. småmyrer, skrinne koller og generelt tynt løsmassedecke og skrinne forhold. Skogen er gammel med stor aldersspredning, med en del furu av anseelig alder, med vridde stammer, flate kroner og grove greiner. Dimensjonene er relativt moderate, men med stor spredning, og noen temmelig grove trær inngår. Det finnes brukbart med furugadd, men lite læger. Selv om hogstspor i dag er vanskelig å se viser skogstrukturen, med relativt tydelig underrepresentasjon av de helt gamle trærne og sparsomt med læger at furuskogen har vært utsatt for plukkhogster for lenge siden.

Granskogen på høyere nivåer er gammel og lite påvirket, der visse deler har urskogspreget. Mye av denne skogen er i aldersfase, men det er også innslag av naturlig bledningsfase. Trærne er grove og gamle, med typisk fjellskogspreget (tette, dype og smale kroner tilpasset mye snø), og skogen har høy tetthet av virkelig gamle graner med grov, stabil sprekkebark og grove greiner. Skogbildet er flersjiktet, men i de mest kompakte partiene noe mer homogent. Ut mot myrkanter er skogen glissen og ofte med et betydelig innslag av krattformet bjørk. Stort sett er det bra med gadd og temmelig mye læger, ofte av store dimensjoner og i alle nedbrytningsstadier, men middels nedbrutte læger synes å være noe underrepresentert.

Lenger nedover, i de mer produktive småbregneskogene, er skogen langt sterkere påvirket. Skillet i påvirkningsgrad er temmelig skarpt og markert. Her dominerer sein optimalfase med overgang til aldersfase i en del partier. Granskogen er mer kompakt og høyvokst enn høyere opp, mer produktiv og med fortsatt store trær, men skogbildet er "ryddigere" med dårligere sjiktning, klart yngre og spinklere trær og langt mindre dødved. Likevel har en del partier i nyere tid dannet en del ferske, grove læger. Det er en del bergvegger i disse liene, noe som sammen med en og annen glenne skaper heterogenitet i tresjiktet. Slike steder har skogen påfallende store mengder skjeggjav, særlig gubbeskjegg preger i stor grad deler av skogen. Skogklimaet er stabilt og fuktig.

Artsmangfold

Fjellskogen på høyere nivåer har mye dødved og stor tetthet av graner med høy alder. Kontinuiteten i dødved og gamle trær er trolig god, og potensialet for krevende arter godt. Særlig har disse partiene trolig stor verdi for vedboende sopp og knappenålslav, med potensial for mange krevende arter. Mest interessant er to funn av taiganål *Chaenotheca laevigata*, en art som er sterkt knyttet til gammel naturskog med stor verdi for biologisk mangfold. Området er mangelfullt undersøkt.

På lavere nivåer er skogen langt sterkere påvirket, men med høy og stabil luftfuktighet. Det er store mengder skjeggglav i disse liene (gjelder større deler av granskogene i Tverråldalføret, i hvert fall inntil hogstinggrepen i februar-mars 2003). Disse skogene har trolig stor verdi for fuktighetskrevende arter, samt arter knyttet til skog med mye skjeggglav (bl.a. insekter, midd og edderkoppdyr).

Det finnes også ganske rike karplantesamfunn knyttet til kilder, myr- og bekkkanter, selv om arealet er lite.

Interessante arter (per 23082003)

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuka		1
	<i>Cystosterum murrayi</i>	Duftskinn	DC	5
	<i>Oligoporus hibernicus</i>		DC	1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuka		5
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuka	DC	11
	<i>Pseudographis pinicola</i>	Gammelgranskål	DC	>15
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		6
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		4
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		9
Lav mikro	<i>Chaenotheca laevigata</i>	Taiganål	*	2
	<i>Chaenotheca stemonea</i>	Skyggenål		1
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	4

S3 Helletjenn

UTM: NM 125747 Areal: 60 daa. H.o.h.: 920-970m. Vegetasjonssone: NB Verdi: **

Landskap

Helletjenn, som drenerer østover, ligger nede i en forsenkning som danner et lukket landskapsrom mellom flere bratte fjellnatter. Fra tjernet stiger ganske bratte, sørvendte skråninger med fjellgranskog, vestover går et markert dalsøkk opp til brekket over mot Flåvassdalen.

Vegetasjon, flora

Det meste av arealet har blåbærgranskog. Skråningen har lokalklimatisk gunstig beliggenhet, og i tillegg inngår en del småbregneskog som i brattere, litt åpne partier (med stor solinnstråling) tenderer til overgang mot lågurtskog. Dessuten inngår noe høgstaudeskog og litt rikere sumpskog i daldraget vestover. De sørvendte brattskråningene med berghellere og glissen bjørkeskog opp mot fjellet i vest har frodig høgstaudevegetasjon.

Skogstruktur, påvirkning

Skogen har mye til felles med kjerneområde 1 Øvstevatn et par kilometer lenger vest. Dette er gammel naturskog, fjellgranskog der alders- og bledningsfase dominerer. Skogbildet er ofte litt halvåpent, med god alders- og dimensjonsspredning, inkludert mange virkelig gamle graner med grov sprekkebark. Som følge av lokalklimatisk gunstig beliggenhet i sørvendt, lun "gryte" har skogen et temmelig produktivt preg som er uvanlig så høyt over havet. Dette gjenspeiles også i trærnes dimensjoner. Mange trær er 50-60 cm dbh, flere rundt 75-80 cm, og ei særlig stor gran i underkant av en liten bergvegg er ca. 100 cm dbh. Det gunstige klimaet er tydelig sammenliknet med skogen sør for tjernet, der fjellbjørk dominerer og det kun inngår spredte, småvokste graner. Det er mye grov dødved, både gadd og læger, i alle nedbrytningsstadier. Likevel, det finnes et og annet hogstspor som sammen med noe mindre dødved enn det ville vært i en ren urskogstilstand viser at visse plukkhogstingrep har forekommet. Det går også en gammel, godt brukt setersti gjennom området.

Artsmangfold

Skogen er gammel med stor tetthet av virkelig gamle graner og mange grove læger i de fleste nedbrytningsstadier. Kontinuiteten er god, og området har trolig stor verdi for arter knyttet til gamle trær og død ved, bl.a. vedboende sopp og knappenålslav.

Interessante arter (per 23082003)

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Cystostereum murrain</i>	Duftskinn	DC	6
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	1
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	13
	<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp		3
Lav mikro	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	1
	<i>Sclerophora coniophaea</i>	Rustdoggnål	*	1

S4 Skårsbekken

UTM: NM 192736 Areal: 90 daa. H.o.h.: 490-720m. Vegetasjonssone: MB Verdi: *

Landskap

Fra Sølandsfjellet faller lange, bratte, østvendte granskogslirer med bekker og småkløfter ned mot hoveddalføret Eggedal. Skårsbekken har skåret seg ned og dannet ei bratt, ganske trang og lita bekkekløft i midtre deler av disse liene. Kjerneområdet omfatter den mest markerte delen av bekkekløfta til Skårsbekken, samt nedre del av ei annen bekkekløft som faller ut i Skårsbekken fra nord nederst i lia ned mot hogstflater i nedkant.

Vegetasjon, flora

Ganske tykke løsmasser og sigeffekt i de store liene medfører stor andel rike vegetasjonstyper og høy bonitet. Oppe på sidene er det mye småbregneskog (hengeving, fugletelg, teibeær, maiblom), som i øvre deler på sørvendt side kan være ganske tørr. Denne går raskt over i fuktigere og frodigere skog ned i selve kløfta, der store arealer domineres av frodig høgstaude- og i mindre grad storbregneskog. Av arter kan nevnes kranskonvall, turt, tyrihjel, skogstjerneblom, myskegras, skogrørkvein, skogburkne. Et større parti der huldregras forekommer rikelig finnes i sidekløfta fra nord. Nede i kløfta er skogen svært fuktig, og tykke, svulmende mosematter både i skogbunnen og på bergvegger er et karakteristisk trekk i vegetasjonen.

Skogstruktur, påvirkning

Som i store deler av liene øst for Sølandsfjellet bærer også skogen langs Skårsbekken sterkt preg av gamle hogster. Sein optimalfase dominerer, men det er også noe yngre optimalfase i partier. Som følge av en mengde bergvegger og generelt ganske ustabil mark på den bratteste, nordvendte siden av kløfta, samt stedvis ganske mye store steinblokker, er skogbildet over store arealer ganske heterogent og brukbart flersjiktet. I tilknytning til åpninger ved bergvegger, steinblokker og langs bekken inngår en del løvtrær (bjørk, selje, noen få rogn), til dels ganske grove trær. På mer homogen mark er skogen langt dårligere sjiktet. Mye av det heterogene preget på skogen i kløfta er derfor utvilsomt betinget av naturgrunnlaget, og ikke av skogdynamikken (som glennedannelse og småskalasammenbrudd).

Dominerende alder på de fleste av de eldste trærne ligger trolig på 120-140 år. Med noen få unntak mangler gamle trær nesten totalt. Det er brukbar spredning på dimensjoner, selv om virkelig grove trær er fraværende. 20-30 cm dbh er vanlig, med spredte trær opp i 45-50 cm. Et parti i høydelaget 520-560m har noe større andel grovere trær. Generelt er mengden dødved lav og kun i form av spredte innslag av ferske og middels nedbrutte læger av moderate dimensjoner. Et mindre, avvikende parti øverst i kløfta er i begynnende oppløsningsfase med glennedannelse og en hel del granlæger.

Topografisk svært beskyttet beliggenhet både på stor (lange, østvendte lier) og liten skala (trang bekkekløft) gir skogen et utpreget stabilt og fuktig lokalklima. Dette gjenspeiles tydelig i vegetasjonen, særlig i form av frodige og svulmende mosematter på bergvegger og i skogbunnen.

Artsmangfold

Sterk grad av hogstpåvirkning med påfølgende gjennomgripende mangel på død ved og gamle trær har ført til et utarmet mangfold av krevende gammelskogsarter. Bare noen få og relativt vanlige signalarter vedboende sopp er registrert.

Svært fuktig og stabilt skogklima tilsier at området burde ha stor verdi for fuktighetskrevede arter. Lavfloraen er fattigere enn ventet ut fra antatt potensial, bl.a. ble overraskende nok ingen spesielt kravfulle arter påvist på de mange bergveggene (slike som trådragg, langt trollskjegg, skoddelav, praktlav). Det ble heller ikke funnet huldrestry på granene. Slike arter burde ut fra naturgrunnlag og topografi åpenbart få tilfredsstillende sine habitatkrav i området, og det faktum at de tilsynelatende mangler skyldes ganske sikkert effekten av sterke hogstingrep i

tidligere tider. Mjuktjafs krever god kronekontinuitet, men finnes helst på undertrykte trær som har liten verdi som tømmer og som derfor ofte sto igjen etter hogst, noe som kan forklare hvorfor denne arten har overlevd.

På tross av at hogsttinnrepene har redusert mangfoldet i området betydelig har kløfta fortsatt klare verdier for fuktighetskrevende arter. Mosefloraen er dårlig undersøkt, men det er trolig godt potensial for fuktighetskrevende arter, ikke minst fordi mange moser er knyttet til bergvegger og skogbunn og ikke til selve tresjiktet. Det samme gjelder karplanter, der funn av en ganske rik forekomst av huldregras er interessant. Muligens kan området også ha en interessant funn av markboende sopp.

Interessante arter (per 14042003)

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste	Forekomst
Sopp ved	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		1
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	DC	1
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke	DC	4
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	DC	2
Lav makro	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg		4
	<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	V	Ca. 20
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		3 trær, 10 berg
	<i>Nephroma resupinatum</i>	Lodnevrenge		3
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiftfjelllav		3
Lav mikro	<i>Chaenotheca subroscida</i>	Sukkernål	*	2
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	Rimnål	*	>5
Mose	<i>Mylia taylorii</i>	Rødmuslingmose		Jevnt
Karplanter	<i>Cinna latifolia</i>	Huldregras	*	Ganske mye i øst

5 Litteratur

- Bendiksen E. 1996. Barskogsundersøkelser i Buskerud i forbindelse med utvidet verneplan. NINA notat.
- Bendiksen E. & Svalastog D. 1999. Barskogsundersøkelser på Østlandet i forbindelse med utvidet verneplan. NINA Oppdragsmelding 619.
- Bohlin A., Bohlin K. & Jaederfeldt K. 2001. Faktablad: *Ceriporiopsis subvermispora* – kristallporing. ArtDatabanken 2002-03-15. http://www-umea.slu.se/MiljoData/webrod/Faktablad/cer_subv.PDF
- Botanisk Museum 2004a. The Norwegian Mycological Database (NMD): www.nhm.uio.no/botanisk/botmus/sopp/soppdb.htm
- Botanisk Museum 2004b. Norwegian Lichen Database (NLD): www.nhm.uio.no/botanisk/lav
- Direktoratet for Naturforvaltning 2002. Faglig vurdering av området Trillemarka-Rollagsfjell i Buskerud fylke med tanke på oppstart av en formell verneplanprosess. Brev til MD av 16.12.2002.
- Gärdenfors, U. (ed.) 2000. Rödlistade arter i Sverige - The 2000 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU Uppsala.
- Gjerde I. & Baumann C. 2002. Miljøregistrering i Skog – biologisk mangfold. Hovedrapport. Norsk Institutt for Skogforskning.
- Hallingbäck, T. & Aronsson, G. (red.). 2004. Ekologisk katalog över storsvampar och myxomyceter (nätversionen). ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hanssen E.W. 2003. Om karplantefloraen på fjellet Geitskallen i Rollag kommune, Buskerud. Blyttia 61: 127-131.
- Hansen, L. O. 1999. Insektundersøkelser i Sigdal kommune, Buskerud. En undersøkelse av insektfaunaen i Sigdal, med spesielt henblikk på Trillemarka. Rapport til Sigdal kommune.
- Hofton T.H. 2003. Trillemarka-Rollagsfjell: en sammenstilling a registreringer med hovedvekt på biologiske verdier (foreløpig rapport). Siste Sjanse-rapport 2003-5.
- Larsson K.H. (red.) 1997. Rödlistade svampar i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Lottrup K.P. 1994b. Kupefjell, Sigdal kommune. Nøkkelbiotopnotat.
- Miljøverndepartementet 2002. Unik barskog over store deler av Øst-Norge vernes. Pressemelding 13.12.2002.
- Miljøverndepartementet 2003. Saksbehandling igangsettes for å vurdere vern i Trillemarka-Rollag Østfjell. Pressemelding 04.03.2003.
- Niklasson M. & Zielonka T. 1999. Norra Europas äldsta gran *Picea abies*. Svensk Botanisk Tidskrift 93: 287-293.
- Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (eds.) 2001: The 2000 Red List of Finnish species.- The Ministry of the Environment and The Finnish Environment Institute, Helsinki, 432 p. The II Committee for the Monitoring of Threatened Species in Finland.
- Rolstad J. 2002. Vedlevende sopp på granstokker i boreal barskog: Har fordelingen av død ved i tid og rom noen betydning for artsrikhet og forekomst? Aktuelt fra Skogforsk 8-2002.
- Rolstad, J. & Storaunet, K.O. 2003. Skogshistorikk i Trillemarka-Rollag Østfjell. Norsk Skogbruk 49/12: s 11.
- Ryvarden L., Stokland J. & Larsson K-H. 22003. A critical checklist of corticoid and poroid fungi of Norway. Synopsis Fungorum 17. Fungiflora.

Skogforsk 2004. Skoghistorie og biologisk mangfold. Internettssider: <http://www.skogforsk.no/skoghistorie>

Thor G. & Arvidsson L. (red.) 1999. Rødlistede lavar i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala: Diverse artfaktablad.

Tilley K. 2003. Norges eldste gran er 479 år. Norsk Skogbruk 49/12: s10-11.

6 Vedlegg

6.1 Vedlegg 1. Fugl, pattedyr, krypdyr, amfibier, fisk

Tabell V1.1. Fugl 101 arter (79 årvisst hekkende).

H: Hekking. (H): Hekking ikke årvisst. ?: Hekking ikke påvist.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kommentarer
<i>Gavia arctica</i>	Storlom	H Flere par
<i>Ardea cinerea</i>	Gråhegre	?
<i>Cygnus cygnus</i>	Sangsvane	? 1 par obs. juni 2001
<i>Branta canadensis</i>	Kanadagås	H Svartetj., Strandemyr
<i>Anas platyrhynchos</i>	Stokkand	H
<i>Anas penelope</i>	Brunnakke	H
<i>Anas crecca</i>	Krikkand	H
<i>Aythya marila</i>	Bergand	?
<i>Aythya fuligula</i>	Toppand	H
<i>Bucephala clangula</i>	Kvinand	H
<i>Mergus merganser</i>	Laksand	H
<i>Mergus serrator</i>	Siland	?
<i>Pandion haliaetus</i>	Fiskeørn	H 1 par kjent
<i>Aquila chrysaetos</i>	Kongeørn	H Flere par
<i>Buteo lagopus</i>	Fjellvåk	H
<i>Buteo buteo</i>	Musvåk	H
<i>Accipiter nisus</i>	Spurvehauk	H
<i>Accipiter gentilis</i>	Hønsenhauk	? Mest sannsynlig H.
<i>Falco tinnunculus</i>	Tårnfalk	H
<i>Falco peregrinus</i>	Vandrefalk	? 1 par obs. sept. 2000
<i>Falco columbarius</i>	Dvergfalk	H
<i>Falco rusticolus</i>	Jaktfalk	? Observert 1995, 1996
<i>Lagopus lagopus</i>	Lirype	H
<i>Tetrao urogallus</i>	Storfugl	H
<i>Tetrao tetrix</i>	Orrfugl	H
<i>Bonasa bonasia</i>	Jerpe	H
<i>Grus grus</i>	Trane	H
<i>Charadrius morinellus</i>	Boltit	H
<i>Pluvialis apricaria</i>	Heilo	H
<i>Vanellus vanellus</i>	Vipe	H
<i>Tringa glareola</i>	Grønnstilk	H
<i>Tringa ochropus</i>	Skogsnipe	H
<i>Acitits hypoleucos</i>	Strandsnipe	H
<i>Tringa totanus</i>	Rødstilk	H
<i>Tringa nebularia</i>	Gluttsnipe	H
<i>Scolopax rusticola</i>	Rugde	H
<i>Gallinago gallinago</i>	Enkeltbekkasin	H
<i>Phalaropus lobatus</i>	Svømmesnipe	H
<i>Larus canus</i>	Fiskemåke	?
<i>Columba oenas</i>	Skogdue	? 1 fugl obs. mai 1997
<i>Columba palumbus</i>	Ringdue	H
<i>Cuculus canorus</i>	Gjøk	H
<i>Asio flammeus</i>	Jordugle	?
<i>Bubo bubo</i>	Hubro	? 1 fugl obs. okt. 1991
<i>Surnia ulula</i>	Haukugle	(H)
<i>Aegolius funereus</i>	Perleugle	H
<i>Glaucidium passerinum</i>	Spurveugle	H
<i>Apus apus</i>	Tårnseiler	?
<i>Dryocopus martius</i>	Svartspett	H
<i>Picus viridis</i>	Grønnspekk	H Sjelden
<i>Picus canus</i>	Gråspett	H Flere par
<i>Dendrocopos major</i>	Flaggspett	H
<i>Picoides tridactylus</i>	Tretåspett	H Relativt vanlig
<i>Dendrocopos minor</i>	Dvergspett	H Sjelden
<i>Jynx torquilla</i>	Vendehals	H Flere par
<i>Hirundo rustica</i>	Låvesvale	?
<i>Delichon urbica</i>	Taksvale	?
<i>Anthus pratensis</i>	Heipierke	H
<i>Anthus trivialis</i>	Trepielerke	H
<i>Motacilla alba</i>	Linerle	H
<i>Motacilla cinerea</i>	Vintererle	H Flere steder
<i>Troglodytes troglodytes</i>	Gjerdemet	H
<i>Cinclus cinclus</i>	Fossekall	H
<i>Erithacus rubecula</i>	Rødstrupe	H
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Rødstjert	H
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Steinskvet	H
<i>Saxicola rubetra</i>	Buskskvet	H
<i>Turdus philomelos</i>	Måltrost	H
<i>Turdus iliacus</i>	Rødvingetrost	H
<i>Turdus viscivorus</i>	Duetrost	?
<i>Turdus pilaris</i>	Gråtrost	H
<i>Turdus merula</i>	Svarttrost	H
<i>Turdus torquatus</i>	Ringtrost	?
<i>Sylvia atricapilla</i>	Munk	?
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Løvsanger	H

<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Bøksanger	H
<i>Regulus regulus</i>	Fuglekonge	H
<i>Ficedula hypoleuca</i>	Svarthvit fluesnapper	H
<i>Parus major</i>	Kjøttmeis	H
<i>Parus ater</i>	Svartmeis	H
<i>Parus caeruleus</i>	Blåmeis	H
<i>Parus cristatus</i>	Toppmeis	H
<i>Parus montanus</i>	Granmeis	H
<i>Parus palustris</i>	Løvmeis	?
<i>Aegithalus caudatus</i>	Stjertmeis	?
<i>Sitta europaea</i>	Spettmeis	H
<i>Certhia familiaris</i>	Trekryper	H
<i>Pica pica</i>	Skjære	?
<i>Garrulus glandarius</i>	Nøtteskrike	H
<i>Perisoreus infaustus</i>	Lavskrike	H
<i>Corvus corone cornix</i>	Kråke	H
<i>Corvus corax</i>	Ravn	H
<i>Sturnus vulgaris</i>	Stær	H
<i>Fringilla coelebs</i>	Bokfink	H
<i>Fringilla montifringilla</i>	Bjørkefink	H
<i>Carduelis flammea</i>	Gråsisik	H
<i>Carduelis spinus</i>	Grønnsisik	H
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Dompap	H
<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Furukorsnebb	H
<i>Loxia curvirostra</i>	Grankorsnebb	H
<i>Emberiza citrinella</i>	Gulspurv	?

Tabell V1.2. Pattedyr 26 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kommentarer
<i>Vulpes vulpes</i>	Rødrev	
<i>Ursus arctos</i>	Bjørn	Streifdyr og spor observert.
<i>Mustela vison</i>	Mink	
<i>Mustela erminea</i>	Røyskatt	
<i>Mustela nivalis</i>	Snømus	
<i>Martes martes</i>	Mår	Vanlig.
<i>Gulo gulo</i>	Jerv	Streifdyr og spor observert.
<i>Meles meles</i>	Grevling	Sjelden i lavere områder.
<i>Lynx lynx</i>	Gaupe	Fast, sparsom forekomst.
<i>Cervus elaphus</i>	Hjort	Sjelden.
<i>Alces alces</i>	Elg	
<i>Capreolus capreolus</i>	Rådyr	
<i>Sorex araneus</i>	Vanlig spissmus	
<i>Sorex minutus</i>	Dvergspissmus	
<i>Neomys fodiens</i>	Vannspissmus	
<i>Myotis daubentonii</i>	Vannflaggermus	
<i>Eptesicus nilssonii</i>	Nordflaggermus	
<i>Lepus timidus</i>	Hare	
<i>Sciurus vulgaris</i>	Ekorn	
<i>Castor fiber</i>	Bever	Sjelden, i etableringsfase.
<i>Apodemus flavicollis</i>	Stor skogmus	
<i>Microtus agrestis</i>	Markmus	
<i>Microtus oeconomus</i>	Fjellrotte	
<i>Clethrionomys glareolus</i>	Klatremus	
<i>Clethrionomys rufocanus</i>	Gråsidemus	
<i>Lemmus lemmus</i>	Lemen	

Tabell V1.3. Krypdyr 3 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kommentarer
<i>Lacerta vivipara</i>	Firfisle	
<i>Anguis fragilis</i>	Stålorm	
<i>Vipera berus</i>	Hoggorm	

Tabell V1.4. Amfibier 2 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kommentarer
<i>Bufo bufo</i>	Padde	
<i>Rana temporaria</i>	Vanlig frosk	

Tabell V1.5. Fisk 5 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kommentarer
<i>Salmo trutta</i>	Ørret	
<i>Salvelinus alpinus</i>	Røye	
<i>Coregonus lavaretus</i>	Sik	
<i>Phoxinus phoxinus</i>	Ørekyte	
<i>Perca fluviatilis</i>	Abbor	

6.2 Vedlegg 2. Karplanter

Tabell V2.1. Karplanter 278 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn				
Karsporeplanter		<i>Trollius europaeus</i>	Ballblom	<i>Epilobium montanum</i>	Krattmjølke
<i>Huperzia selago</i>	Lusegras	Valmuefamilien		<i>Epilobium palustre</i>	Myrmjølke
<i>Lycopodium annotinum</i>	Stri kråkefot	<i>Corydalis intermedia</i>	Lerkespore	Skjermplantefamilien	
<i>Lycopodium clavatum</i>	Myk kråkefot	Korsblomstfamilien		<i>Angelica archangelica</i>	Fjellkvann
<i>Selaginella selaginoides</i>	Dvergjamne	<i>Arabis alpina</i>	Fjellskrinneblom	<i>Angelica sylvestris</i>	Sløke
<i>Equisetum arvense</i>	Åkersnelle	<i>Draba incana</i>	Lodnerublom	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Hundekjeks
<i>Equisetum hyemale</i>	Skavgras	<i>Rorippa palustris</i>	Brønnkarse	<i>Pimpinella major</i>	Gjeldkarve
<i>Equisetum palustre</i>	Myrsnelle	<i>Thlaspi caerulescens</i>	Vårpengeurt	Vintergrønnfamilien	
<i>Equisetum pratense</i>	Engsnelle	Soldoggfamilien		<i>Moneses uniflora</i>	Olavsstake
<i>Equisetum sylvaticum</i>	Skogsnelle	<i>Drosera anglica</i>	Smalsoldogg	<i>Orthilia secunda</i>	Nikkevintergrønn
<i>Pteridium aquilinum</i>	Einstape	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundsoldogg	<i>Pyrola media</i>	Klokkevintergrønn
<i>Phegopteris connectilis</i>	Hengeving	Bergknappfamilien		<i>Pyrola minor</i>	Perlevintergrønn
<i>Asplenium trichomanes</i>	Svarthbukk	<i>Rhodiola rosea</i>	Rosenrot	<i>Pyrola rotundifolia</i>	Legevintergrønn
<i>Asplenium viride</i>	Grønnbukk	<i>Sedum acre</i>	Bitterbergknapp	Lyngfamilien	
<i>Athyrium filix-femina</i>	Skogbukk	<i>Sedum telephium</i>	Smørbutikk	<i>Andromeda polifolia</i>	Hvitlyng
<i>Athyrium distentifolium</i>	Fjellbukk	Sildrefamilien		<i>Arctostaphylos alpinus</i>	Rypebær
<i>Cystopteris fragilis</i>	Skjorlok	<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	Maigull	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Melbær
<i>Woodsia ilvensis</i>	Lodnebregne	<i>Parnassia palustris</i>	Jåblom	<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	Strutseving	<i>Loiseleuria procumbens</i>	Skåresildre	<i>Phyllodoce caerulea</i>	Greppling
<i>Polystichum lonchitis</i>	Taggbregne	<i>Saxifraga cotyledon</i>	Bergfrue	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Ormetelg	<i>Saxifraga nivalis</i>	Snøildre	<i>Vaccinium oxycoccus</i>	Tranebær
<i>Dryopteris dilatata</i>	Geittelg	<i>Saxifraga stellaris</i>	Stjernesildre	<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær
<i>Dryopteris expansa</i>	Sauetelg	Rosefamilien		<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Tyttebær
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Fugletelg	<i>Alchemilla alpina</i>	Fjellmarikåpe	Kreklingfamilien	
<i>Blechnum spicant</i>	Bjønnekam	<i>Alchemilla sp.</i>	Marikåpe agg.	<i>Empetrum nigrum</i>	Krekling
<i>Polypodium vulgare</i>	Sisselrot	<i>Cotoneaster scandinavicus</i>	Dvergmispel	Nøkleblomstfamilien	
Nakenfrøete		<i>Filipendula ulmaria</i>	Mjødur	<i>Trientalis europaea</i>	Skogstjerne
<i>Picea abies</i>	Gran	<i>Fragaria vesca</i>	Markjordbær	Bukkebladfamilien	
<i>Pinus sylvestris</i>	Furu	<i>Geum rivale</i>	Enghumleblom	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bukkeblad
<i>Juniperus communis</i>	Einer	<i>Geum urbanum</i>	Krathumleblom	Maurefamilien	
Dekkrøete		<i>Malus domestica</i>	Eple	<i>Galium odoratum</i>	Myske
Vierfamilien		<i>Potentilla palustris</i>	Myrhatt	<i>Galium triflorum</i>	Myskemaure
<i>Populus tremula</i>	Osp	<i>Potentilla crantzii</i>	Flekkmure	Fjellflokkfamilien	
<i>Salix aurita</i>	Ørevier	<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot	<i>Polemonium caeruleum</i>	Fjellflokk
<i>Salix caprea</i>	Selje	<i>Prunus padus</i>	Hegg	Rubladfamilien	
<i>Salix glauca</i>	Sølvvier	<i>Rosa dumalis</i>	Kjøtttype	<i>Myosotis decumbens</i>	Fjellforglemmegei
<i>Salix herbacea</i>	Musøre	<i>Rosa majalis</i>	Kanelrose	Leppeblomstfamilien	
<i>Salix lanata glandulifera</i>	Kjertelvier	<i>Rubus chamaemorus</i>	Molte	<i>Ajuga pyramidalis</i>	Jonsokkoll
<i>Salix lapponum</i>	Lappvier	<i>Rubus idaeus</i>	Bringebær	<i>Clinopodium vulgare</i>	Kransmynte
<i>Salix myrsinifolia borealis</i>	Setervier	<i>Rubus saxatilis</i>	Tågebær	<i>Galeopsis bifida</i>	Vrangdå
<i>Salix m. myrsinifolia</i>	Svartvier	<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn	<i>Galeopsis tetrahit</i>	Kvassdå
<i>Salix phylicifolia</i>	Grønnvier	Ertefamilien		<i>Prunella vulgaris</i>	Blåkoll
Bjørkefamilien		<i>Lathyrus linifolius</i>	Knollerteknapp	<i>Stachys sylvatica</i>	Skogsvinerot
<i>Alnus incana</i>	Gråor	<i>Lathyrus vernus</i>	Våerteknapp	Maskeblomstfamilien	
<i>Betula nana</i>	Dvergbjørk	<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge	<i>Bartsia alpina</i>	Svartopp
<i>Betula pendula</i>	Hengebjørk	<i>Trifolium medium</i>	Skogkløver	<i>Euphrasia stricta</i>	Kjerteløyentrøst
<i>Betula pubescens pubescens</i>	Bjørk	<i>Trifolium pratense</i>	Rødkløver	<i>Melampyrum pratense</i>	Stormarimjelle
<i>Betula p. czerepanovii</i>	Fjellbjørk	<i>Trifolium repens</i>	Hvitkløver	<i>Melampyrum sylvaticum</i>	Småmarimjelle
Hasselfamilien		<i>Vicia cracca</i>	Fuglevikke	<i>Pedicularis palustris</i>	Myrklegg
<i>Corylus avellana</i>	Hassel	<i>Vicia sepium</i>	Gjerdevikke	<i>Scrophularia nodosa</i>	Brunrot
Almefamilien		<i>Vicia sylvatica</i>	Skogvikke	<i>Veronica alpina</i>	Fjellveronika
<i>Ulmus glabra</i>	Alm	Gjøksyrefamilien		<i>Veronica chamaedrys</i>	Tveskjeggveronika
Neslefamilien		<i>Oxalis acetosella</i>	Gjøksyre	<i>Veronica officinalis</i>	Legeveronika
<i>Urtica dioica</i>	Stornesle	Storkenebbfamilien		Blærerotfamilien	
Syrefamilien		<i>Geranium robertianum</i>	Stankstorkenebb	<i>Pinguicula vulgaris</i>	Tettegras
<i>Bistorta vivipara</i>	Harerug	<i>Geranium sylvaticum</i>	Skogstorkenebb	Kjempefamilien	
<i>Oxyria digyna</i>	Fjellsyre	Blåfjærfamilien		<i>Plantago major</i>	Groblad
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre	<i>Polygala vulgaris</i>	Storblåfjær	Kaprifolfamilien	
<i>Rumex acetosella</i>	Småsyre	Lønnefamilien		<i>Linnaea borealis</i>	Linnea
Nellikfamilien		<i>Acer platanoides</i>	Lønn	<i>Viburnum opulus</i>	Korsved
<i>Cerastium alpinum</i>	Fjellarve	Springfrøfamilien		Moskusurtfamilien	
<i>Cerastium fontanum</i>	Vanlig arve	<i>Impatiens noli-tangere</i>	Springfrø	<i>Adoxa moschatellina</i>	Moskusurt
<i>Dianthus barbatus</i>	Busknelik	Trollheggfamilien		Vendelrotfamilien	
<i>Moehringia trinervia</i>	Maurarve	<i>Frangula alnus</i>	Trollhegg	<i>Valeriana sambucifolia</i>	Vendelrot
<i>Silene dioica</i>	Rød jonsokblom	Lindfamilien		Klokkefamilien	
<i>Silene rupestris</i>	Småsmelle	<i>Tilia cordata</i>	Lind	<i>Campanula glomerata</i>	Toppklokke
<i>Stellaria graminea</i>	Grassjerneblom	Tysbastfamilien		<i>Campanula latifolia</i>	Storklokke
<i>Stellaria media</i>	Vassarve	<i>Daphne mezereum</i>	Tysbast	<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklokke
<i>Stellaria nemorum</i>	Skogstjerneblom	Perikumfamilien		Korgplantefamilien	
Soleiefamilien		<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum	<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik
<i>Aconitum septentrionale</i>	Tyrilhjelm	Fiolfamilien		<i>Antennaria dioica</i>	Kattefot
<i>Actea spicata</i>	Trollbær	<i>Viola canina montana</i>	Lifiol	<i>Cicerbita alpina</i>	Turt
<i>Anemone nemorosa</i>	Hvitveis	<i>Viola mirabilis</i>	Krattfiol	<i>Cirsium helenoides</i>	Hvitbladstistel
<i>Hepatica nobilis</i>	Blåveis	<i>Viola palustris</i>	Myrfiol	<i>Cirsium palustre</i>	Myrtistel
<i>Ranunculus acris</i>	Engsoleie	<i>Viola riviniana</i>	Skogfiol	<i>Crepis paludosa</i>	Sumphaukeskjegg
<i>Ranunculus auricomus</i>	Nyresoleie	<i>Viola tricolor</i>	Stemorsblomst	<i>Hieracium sp.</i>	Sveve agg.
<i>Ranunculus platanifolius</i>	Hvitsoleie	Mjølkefamilien		<i>Hieracium sect. foliosa</i>	Bladsveve agg.
<i>Ranunculus repens</i>	Krypsoleie	<i>Circaea alpina</i>	Trollurt	<i>Hieracium sect. sylvatica</i>	Skogsvever agg.
		<i>Epilobium anagallidifolium</i>	Dvergmjølke	<i>Hieracium sect. vulgata</i>	Beitesveve agg.
		<i>Epilobium angustifolium</i>	Geitrams	<i>Hypochoeris maculata</i>	Flekkgrisøre
		<i>Epilobium hornemannii</i>	Setermjølke		

<i>Leucanthemum vulgare</i>	Prestekrage	<i>Corallorhiza trifida</i>	Korallrot
<i>Mycelis muralis</i>	Skogsalat	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	Skogmarihånd
<i>Omalotheca sylvatica</i>	Skoggråurt	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmarihånd
<i>Omalotheca norvegica</i>	Setergråurt	<i>Goodyera repens</i>	Knerot
<i>Petasites frigidus</i>	Fjellpestrot	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Brudespore
<i>Saussurea alpina</i>	Fjelltistel	<i>Leuchorchis albida albida</i>	Hvitkurle
<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris	<i>Listera cordata</i>	Småtveblad
<i>Taraxacum sp.</i>	Løvetann agg.	<i>Platanthera bifolia</i>	Nattfiol
<i>Tussilago farfara</i>	Hestehov	<i>Platanthera chlorantha</i>	Grov nattfiol
Sivblomstfamilien			
<i>Scheuchzeria palustris</i>	Sivblom		
Sauløkfamilien			
<i>Triglochin palustris</i>	Myrsauløk		
Tjønnafamilien			
<i>Potamogeton natans</i>	Vanlig tjønna		
Giftliljefamilien			
<i>Tofieldia pusilla</i>	Bjønbrodd		
Firbladfamilien			
<i>Paris quadrifolia</i>	Firblad		
Konvallfamilien			
<i>Convallaria majalis</i>	Liljekonvall		
<i>Maianthemum bifolium</i>	Maiblom		
<i>Polygonatum odoratum</i>	Kantkonvall		
<i>Polygonatum verticillatum</i>	Kranskonvall		
Sivfamilien			
<i>Juncus alpinoarticulatus</i>	Sørlig skogsiv		
<i>Juncus filiformis</i>	Trådsiv		
<i>Juncus trifidus</i>	Rabbesiv		
<i>Luzula multiflora</i>	Engfrytle		
<i>Luzula pilosa</i>	Hårfrytle		
<i>Luzula spicata</i>	Aksfrytle		
Grasfamilien			
<i>Agrostis canina</i>	Hundekvein		
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein		
<i>Alopecurus pratensis</i>	Engreverumpe		
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks		
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	Snerprørkvein		
<i>Calamagrostis purpurea</i>	Skogrørkvein		
<i>Cinna latifolia</i>	Huldregras		
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Sølvbunke		
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle		
<i>Elymus caninus</i>	Hundekveke		
<i>Elymus repens</i>	Kveke		
<i>Festuca altissima</i>	Skogsvingel		
<i>Festuca ovina</i>	Sauesvingel		
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel		
<i>Festuca vivipara</i>	Geitsvingel		
<i>Melica nutans</i>	Hengeaks		
<i>Milium effusum</i>	Myskegras		
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp		
<i>Nardus stricta</i>	Finnskjegg		
<i>Phleum alpinum</i>	Fjelltimotei		
<i>Phleum pratense</i>	Timotei		
<i>Phragmites australis</i>	Takrør		
<i>Poa alpina</i>	Fjellrapp		
<i>Poa glauca</i>	Blårapp		
<i>Poa nemoralis</i>	Lundrapp		
<i>Poa pratensis</i>	Engrapp		
<i>Vahlodea atropurpurea</i>	Rypebunke		
Starrfamilien			
<i>Carex atrata</i>	Svartstarr		
<i>Carex bigelowii</i>	Stivstarr		
<i>Carex brunnescens</i>	Seterstarr		
<i>Carex capillaris</i>	Hårstarr		
<i>Carex chordorrhiza</i>	Strengstarr		
<i>Carex demissa</i>	Grønnstarr		
<i>Carex digitata</i>	Fingerstarr		
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr		
<i>Carex flava</i>	Gulstarr		
<i>Carex lasiocarpa</i>	Trådstarr		
<i>Carex limosa</i>	Dystarr		
<i>Carex magellanica</i>	Frynestarr		
<i>Carex nigra juncella</i>	Stolpestarr		
<i>Carex nigra nigra</i>	Slåtestarr		
<i>Carex pallescens</i>	Bleikstarr		
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr		
<i>Carex pauciflora</i>	Bråtestarr		
<i>Carex pilulifera</i>	Bråtestarr		
<i>Carex rostrata</i>	Flaskestarr		
<i>Carex vaginata</i>	Shirestarr		
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskmyrull		
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvmyrull		
<i>Trichophorum alpinum</i>	Sveltull		
<i>Trichophorum cespitosum</i>	Bjønnskjegg		
Orkidéfamilien			
<i>Coeloglossum viride</i>	Grønnkurle		

6.3 Vedlegg 3. Poresopp (Polyporaceae) og barksopp (Corticaceae)

Tabell V3.1. Poresopp 113 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn
<i>Albatrellus confluens</i>	Franskbrødsopp
<i>Albatrellus ovinus</i>	Fåresopp
<i>Amylocystis lapponica</i>	Lappkjuke
<i>Anomoporia albolutescens</i>	Hvitgul kjuke
<i>Anomoporia bombycina</i>	
<i>Antrodia albida</i>	Hvitkjuke
<i>Antrodia albobrunnea</i>	Brun hvitkjuke
<i>Antrodia heteromorpha</i>	Hvit grankjuke
<i>Antrodia primaeva</i>	
<i>Antrodia pulvinascens</i>	Ospehvitkjuke
<i>Antrodia serialis</i>	Rekkekjuke
<i>Antrodia sinuosa</i>	Hvit tømmeropp
<i>Antrodia xantha</i>	Rutetømmeropp
<i>Antrodiella citrinella</i>	Gul snyltekjuke
<i>Antrodiella faginea</i>	
<i>Antrodiella pallasii</i>	
<i>Antrodiella parasitica</i>	Snyltekjuke
<i>Antrodiella romellii</i>	
<i>Antrodiella semisupina</i>	Blekkkjuke
<i>Bjerkandera adusta</i>	Svartrandkjuke
<i>Byssocorticium terrestre</i>	
<i>Ceriporia reticulata</i>	Nettkjuke
<i>Ceriporia viridans</i>	
<i>Ceriporiopsis mucida</i>	
<i>Ceriporiopsis resinascens</i>	
<i>Cerrena unicolor</i>	Labyrintkjuke
<i>Chaetoporellus latitans</i>	
<i>Climacocystis borealis</i>	Vasskjuke
<i>Coltricia perennis</i>	Sandkjuke
<i>Datronia mollis</i>	Skorpekjuke
<i>Diplomitoporus crustulinus</i>	Sprekkkjuke
<i>Diplomitoporus lindbladii</i>	Gråporekjuke
<i>Fomes fomentarius</i>	Knuskkjuke
<i>Fomitopsis pinicola</i>	Rodrandkjuke
<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke
<i>Ganoderma applanatum</i>	Flatkjuke
<i>Gloeophyllum abietinum</i>	Granmusling
<i>Gloeophyllum odoratum</i>	Duftkjuke
<i>Gloeophyllum protractum</i>	Langkjuke
<i>Gloeophyllum sepiarium</i>	Vedmusling
<i>Gloeoporus dichrous</i>	Tofarekjuke
<i>Gloeoporus taxicola</i>	Blodkjuke
<i>Hapalopilus salmonicolor</i>	Laksekjuke
<i>Heterobasidion annosum</i>	Rotkjuke
<i>Inonotus leporinus</i>	Harekjuke
<i>Inonotus obliquus</i>	Kreftkjuke
<i>Inonotus radiatus</i>	Orekjuke
<i>Inonotus rheades</i>	Brun ospekjuke
<i>Ischnoderma benzoinum</i>	Tjærekjuke
<i>Jungghuhnia collabens</i>	Sjokoladekjuke
<i>Jungghuhnia luteoalba</i>	Okerporekjuke
<i>Lenzites betulina</i>	Bjørkemusling
<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuke
<i>Oligoporus caesius</i>	Blåkjuke
<i>Oligoporus fragilis</i>	Brunkjuke
<i>Oligoporus hibernicus</i>	
<i>Oligoporus lateritius</i>	
<i>Oligoporus leucomallendus</i>	
<i>Oligoporus rennyi</i>	
<i>Oligoporus sericeomollis</i>	
<i>Oligoporus stipticus</i>	Bitterkjuke
<i>Oligoporus subcaesius</i>	Blek blåkjuke
<i>Oligoporus tephroleucus</i>	Melkekjuke
<i>Oligoporus undosus</i>	
<i>Oxyporus corticola</i>	Storpolet ospekjuke
<i>Oxyporus populinus</i>	Lønekjuke
<i>Perenniporia subacida</i>	Urskogskjuke
<i>Phaeolus schweinitzii</i>	Gulrandkjuke
<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke
<i>Phellinus conchatus</i>	Seljekjuke
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Granrustkjuke
<i>Phellinus igniarius</i>	Ildkjuke
<i>Phellinus laevigatus</i>	Valkkjuke
<i>Phellinus lundellii</i>	Valkildkjuke
<i>Phellinus nigricans</i>	Swart ildkjuke
<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke
<i>Phellinus pini</i>	Furstokkjuke
<i>Phellinus populicola</i>	Stor ospeildkjuke
<i>Phellinus punctatus</i>	Putekjuke
<i>Phellinus tremulae</i>	Ospeildkjuke

<i>Phellinus viticola</i>	Hyllekjuke
<i>Physisporinus vitreus</i>	Glasskjuke
<i>Piptoporus betulinus</i>	Knivkjuke
<i>Polyporus brumalis</i>	Grovp. vinterstilkj.
<i>Polyporus ciliatus</i>	Finp. vinterstilkj.
<i>Polyporus lepideus</i>	
<i>Polyporus melanopus</i>	Svartstilkkjuke
<i>Polyporus tubaeformis</i>	Trompetkjuke
<i>Polyporus varius</i>	Sokkjuke
<i>Pycnoporus cinnabarinus</i>	Sinoberkjuke
<i>Sistotrema alboluteum</i>	
<i>Sistotrema muscicola</i>	
<i>Skeletocutis albocremaea</i>	
<i>Skeletocutis amorpha</i>	Gullkjuke
<i>Skeletocutis biguttulata</i>	
<i>Skeletocutis brevispora</i>	
<i>Skeletocutis carneogrisea</i>	Falsk gullkjuke
<i>Skeletocutis chrysellata</i>	
<i>Skeletocutis kuehneri</i>	
<i>Skeletocutis lenis</i>	
<i>Skeletocutis odora</i>	Sibirkjuke
<i>Skeletocutis stellata</i>	Taigakjuke
<i>Skeletocutis subincarnata</i>	Skigardkjuke
<i>Stromatoscypha fimbriata</i>	
<i>Trametes hirsuta</i>	Raggkjuke
<i>Trametes ochracea</i>	Beltekjuke
<i>Trametes pubescens</i>	Floyelskjuke
<i>Trametes versicolor</i>	Silkekjuke
<i>Trechispora mollusca</i>	Mykkkjuke
<i>Trichaptum abietinum</i>	Fiolkjuke
<i>Trichaptum fuscoviolaceum</i>	Tannet fiolkjuke
<i>Trichaptum laricinum</i>	Lamellfiolkjuke
<i>Tyromyces chioneus</i>	Glatt melkekjuke

<i>Phanerochaete galactites</i>	
<i>Phanerochaete gigantea</i>	Stor barksopp
<i>Phanerochaete laevis</i>	
<i>Phanerochaete sanguinea</i>	Rødvedbarksopp
<i>Phanerochaete sordida</i>	
<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkeskinn
<i>Phlebia cacao</i>	
<i>Phlebia cornea</i>	Hornskinn
<i>Phlebia lilascens</i>	
<i>Phlebia livida</i>	
<i>Phlebia longicystidia</i>	
<i>Phlebia nitidula</i>	
<i>Phlebia radiata</i>	Rosettsopp
<i>Phlebia rufa</i>	Labyrintskinn
<i>Phlebia serialis</i>	
<i>Phlebia subcretacea</i>	
<i>Phlebia subochracea</i>	
<i>Phlebia subserialis</i>	
<i>Phlebia tremellosa</i>	Gelenettsopp
<i>Physodonta lundellii</i>	
<i>Piloderma fallax</i>	Gulltråd
<i>Resinicium bicolor</i>	Grynbarbarksopp
<i>Schizopora paradoxa</i>	Kløyvporesopp
<i>Scytinostroma praestans</i>	
<i>Serpula himantioidea</i>	Tømmernettsopp
<i>Sistotrema raduloides</i>	
<i>Stereum hirsutum</i>	Raggelarsopp
<i>Stereum rugosum</i>	Skorpelarsopp
<i>Stereum sanguinolentum</i>	Toppråtesopp
<i>Tomentella coerulea</i>	
<i>Tomentella umbrinospora</i>	
<i>Tomentellopsis echinospora</i>	
<i>Trechispora farinacea</i>	
<i>Trechispora lunata</i>	
<i>Tubulicrinis borealis</i>	
<i>Veluticeps abietina</i>	Praktbarksopp
<i>Vesiculomyces citrinus</i>	Gul barksopp

Tabell V3.2. Barksopp 81 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn
<i>Amphinema byssoides</i>	Kratersopp
<i>Amylostereum chailletii</i>	Granlarsopp
<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp
<i>Athelia pyriformis</i>	
<i>Basidioradulum radula</i>	Tannsopp
<i>Botryobasidium botryosum</i>	
<i>Botryohypochaeris isabellinus</i>	Isabellabarksopp
<i>Byssocorticium atrovirens</i>	Grønblå barksopp
<i>Byssocorticium pulchrum</i>	
<i>Ceraceomyces borealis</i>	
<i>Ceraceomyces serpens</i>	Kamelonbarksopp
<i>Ceraceomyces sublaevis</i>	
<i>Ceraceomyces tessulatus</i>	
<i>Chaetoderma luna</i>	Furuplett
<i>Chaetoporellus curvisporus</i>	
<i>Coniophora arida</i>	Gulbr. kjellersopp
<i>Coniophora puteana</i>	Kjellersopp
<i>Corticium roseum</i>	Rosa barksopp
<i>Crustoderma dryinum</i>	
<i>Cylindrobasidium evolvens</i>	Favnvedsopp
<i>Cystostereum murrayii</i>	Duftskinn
<i>Dacryobolus karstenii</i>	
<i>Dacryobolus sudans</i>	Dråpeskinn
<i>Gloeocystidiellum luridum</i>	
<i>Gloeocystidiellum ochraceum</i>	
<i>Gloeocystidiellum porosum</i>	
<i>Gloiodon strigosus</i>	Skorpepiggsopp
<i>Hericium coralloides</i>	Korallpiggsopp
<i>Hymenochaete fuliginosa</i>	Barvedbroddsopp
<i>Hymenochaete tabacina</i>	Tobakbroddsopp
<i>Hyphoderma mutatum</i>	
<i>Hyphodontia argillaceum</i>	
<i>Hyphodontia aspera</i>	
<i>Hyphodontia breviseta</i>	
<i>Hyphodontia floccosa</i>	
<i>Irpex lacteus</i>	Piggmusling
<i>Irpicond pendulus</i>	Furupiggmusling
<i>Kavinia himantia</i>	Narrepiggsopp
<i>Leucogyrophana mollusca</i>	Gullnettsopp
<i>Leucogyrophana sororia</i>	
<i>Mucronella calva</i>	Hengepigg
<i>Odonticium romellii</i>	Taigapiggsopp
<i>Peniophora incarnata</i>	Rød barksopp
<i>Peniophora pithya</i>	Tjærebarksopp

6.4 Vedlegg 4. Makrolav, skorpelav

Tabell V4.1. Makrolav 162 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn		
<i>Alectoria ochroleuca</i>	Rabbeskjegg	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltlav
<i>Alectoria sarmentosa</i>	Gubbeskjegg	<i>Parmelia omphalodes</i>	Brun fargelav
<i>Arctoparmelia centrifuga</i>	Stor gulkrinlav	<i>Parmelia saxatilis</i>	Grå fargelav
<i>Arctoparmelia incurva</i>	Liten gulkrinlav	<i>Parmelia sulcata</i>	Bristlav
<i>Brodoa intestiniformis</i>	Vanlig rabbelav	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiffiltlav
<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg	<i>Parmeliopsis ambigua</i>	Gul stokklav
<i>Bryoria capillaris</i>	Bleikskjegg	<i>Parmeliopsis esorediata</i>	Fjellbjørklav
<i>Bryoria fremontii</i>	Furuskjegg	<i>Parmeliopsis hyperopta</i>	Grå stokklav
<i>Bryoria furcellata</i>	Piggskjegg	<i>Peltigera aphthosa</i>	Grønnnever
<i>Bryoria fuscescens</i>	Mørkskjegg	<i>Peltigera canina</i>	Bikkjenever
<i>Bryoria nadvornikiana</i>	Sprikeskjegg	<i>Peltigera collina</i>	Kystårenever
<i>Bryoria simplicior</i>	Buskskjegg	<i>Peltigera degenii</i>	Blank bikkjenever
<i>Bryoria tenuis</i>	Langt trollskjegg	<i>Peltigera didactyla</i>	Smånever
<i>Cetraria chlorophylla</i>	Kruslav	<i>Peltigera horizontalis</i>	Blanknever
<i>Cetraria cucullata</i>	Gulskjerpe	<i>Peltigera leucophlebia</i>	Åregrønnnever
<i>Cetraria ericetorum</i>	Smal islandslav	<i>Peltigera malacea</i>	Mattnever
<i>Cetraria islandica</i>	Islandslav	<i>Peltigera membranacea</i>	Hinnenever
<i>Cetraria nivalis</i>	Gulskinn	<i>Peltigera neckeri</i>	Jordnever
<i>Cetraria odontella</i>	Tannlav	<i>Peltigera neopolydactyla</i>	Bred fingernever
<i>Cetraria sepincola</i>	Bjørkelav	<i>Peltigera polydactylon</i>	Fingernever
<i>Cetrelia olivetorum</i>	Praktlav	<i>Peltigera praetextata</i>	Skjellnever
<i>Cladonia amaurocraea</i>	Begerpigglav	<i>Peltigera scabrosa</i>	Runever
<i>Cladonia bacilliformis</i>	Morknelav	<i>Phaeophyscia ciliata</i>	Osperosettlav
<i>Cladonia bellidiflora</i>	Blomsterlav	<i>Physcia aipolia</i>	Vanlig rosettlav
<i>Cladonia botrytes</i>	Stubbelav	<i>Physcia caesia</i>	Hoderosettlav
<i>Cladonia caespiticia</i>	Grynskjell	<i>Physcia dubia</i>	Fuglesteinlav
<i>Cladonia carneola</i>	Bleikbeger	<i>Physcia stellaris</i>	Stjernerosettlav
<i>Cladonia cenotea</i>	Meltraktlav	<i>Physcia tenella</i>	Fryserosettlav
<i>Cladonia cervicornis</i>	Etasjebeger	<i>Physconia distorta</i>	Skåldoggav
<i>Cladonia coccifera</i>	Grynødbeger	<i>Platismatia glauca</i>	Vanlig papirlav
<i>Cladonia coniocraea</i>	Stubbesyl	<i>Platismatia norvegica</i>	Skrukkelav
<i>Cladonia cornuta</i>	Skogsyl	<i>Protopannaria pezizoides</i>	Skålfiltlav
<i>Cladonia crispata</i>	Traktlav	<i>Pseudephebe pubescens</i>	Vanlig steinskjegg
<i>Cladonia cyanipes</i>	Blåfotlav	<i>Pseudevernia furfuracea</i>	Elghornslav
<i>Cladonia digitata</i>	Fingerbeger	<i>Pycnothelia papillaria</i>	Nuddlav
<i>Cladonia ecmocyna</i>	Snøsyll	<i>Ramalina farinacea</i>	Barkrugg
<i>Cladonia floerkeana</i>	Kystrødtopp	<i>Ramalina pollinaria</i>	Pulverrugg
<i>Cladonia furcata</i>	Gaffellav	<i>Ramalina sinensis</i>	Flatragg
<i>Cladonia gracilis</i>	Syllav	<i>Ramalina thrausta</i>	Trådragg
<i>Cladonia macilenta</i>	Melrødtopp	<i>Solorina crocea</i>	Safranlav
<i>Cladonia macrophylla</i>	Trevlelav	<i>Sphaerophorus fragilis</i>	Grå korallav
<i>Cladonia merochlorophaea</i>	Brunbeger	<i>Sphaerophorus globosus</i>	Brun korallav
<i>Cladonia mitis</i>	Fjellreinlav	<i>Stereocaulon dactylophyllum</i>	Fingersaltlav
<i>Cladonia norvegica</i>	Bleiksyll	<i>Stereocaulon evolutum</i>	Putesaltlav
<i>Cladonia parasitica</i>	Furuskjell	<i>Stereocaulon grande</i>	Stor saltlav
<i>Cladonia phyllophora</i>	Svartfotlav	<i>Stereocaulon nanodes</i>	Småsaltlav
<i>Cladonia pyxidata</i>	Kornbrunbeger	<i>Stereocaulon paschale</i>	Vanlig saltlav
<i>Cladonia rangiferina</i>	Grå reinlav	<i>Stereocaulon subcoralloides</i>	Korallsaltlav
<i>Cladonia squamosa</i>	Fnaslav	<i>Stereocaulon vesuvianum</i>	Skjoldsaltlav
<i>Cladonia stellaris</i>	Kvitkrull	<i>Sticta sylvatica</i>	Buktaporelav
<i>Cladonia strepsilis</i>	Polsterlav	<i>Umbilicaria cylindrica</i>	Frynseskjøld
<i>Cladonia stygia</i>	Svartfotreinlav	<i>Umbilicaria deusta</i>	Stiftnavlelav
<i>Cladonia subfurcata</i>	Fjellgaffellav	<i>Umbilicaria hirsuta</i>	Melnavlelav
<i>Cladonia subulata</i>	Hornlav	<i>Umbilicaria hyperborea</i>	Vanlig navlelav
<i>Cladonia sulphurina</i>	Fausklav	<i>Umbilicaria polyphylla</i>	Glatt navlelav
<i>Cladonia uncialis</i>	Pigglav	<i>Umbilicaria rigida</i>	Lærnavlelav
<i>Coelocaulon muricatum</i>	Busktagg	<i>Umbilicaria torrefacta</i>	Sollav
<i>Collema flaccidum</i>	Skjellglye	<i>Umbilicaria vellea</i>	Lys navlelav
<i>Collema furfuraceum</i>	Fløyelsglye	<i>Usnea chaetophora</i>	Flokestry
<i>Collema nigrescens</i>	Brun blæreglye	<i>Usnea filipendula</i>	Hengestry
<i>Collema subflaccidum</i>	Stiftglye	<i>Usnea glabrescens</i>	Hårstry
<i>Collema subnigrescens</i>	Ospeblæreglye	<i>Usnea hirta</i>	Glattstry
<i>Evernia divaricata</i>	Mjuktjafs	<i>Usnea longissima</i>	Huldrestry
<i>Evernia prunastri</i>	Bleiktjafs	<i>Usnea subfloridana</i>	Piggstry
<i>Fuscopannaria leucophaea</i>	Småfiltlav	<i>Vulpicidia pinastri</i>	Gullroselav
<i>Fuscopannaria mediterranea</i>	Olivenlav	<i>Xanthoparmelia conspersa</i>	Stiftsteinlav
<i>Hypogymnia bitteri</i>	Granseterlav	<i>Xanthoria elegans</i>	Raudberglav
<i>Hypogymnia farinacea</i>	Sukkerlav	<i>Xanthoria parietina</i>	Vanlig messinglav
<i>Hypogymnia physodes</i>	Vanlig kvistlav		
<i>Hypogymnia tubulosa</i>	Kulekvistlav		
<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav		
<i>Imshaugia aleurites</i>	Furustokklav		
<i>Lasallia pustulata</i>	Blærelav		
<i>Leptogium saturninum</i>	Filthinnelav		
<i>Letharia vulpina</i>	Ulvelav		
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		
<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever		
<i>Massalongia carnosa</i>	Moseskjell		
<i>Melanelia commixta</i>	Brunberglav		
<i>Melanelia exasperata</i>	Vortelav		
<i>Melanelia exasperatula</i>	Klubbebrunlav		
<i>Melanelia fuliginosa</i>	Stiftbrunlav		
<i>Melanelia hepaticum</i>	Svartberglav		
<i>Melanelia olivacea</i>	Snømållav		
<i>Melanelia panniformis</i>	Blokkrinlav		
<i>Melanelia septentrionalis</i>	Falsk snømållav		
<i>Melanelia stygia</i>	Blankrinlav		
<i>Melanelia subaurifera</i>	Brun barklav		
<i>Menegazzia terebrata</i>	Skoddelav		
<i>Nephroma arcticum</i>	Storvrenge		
<i>Nephroma bellum</i>	Glattvrenge		
<i>Nephroma parile</i>	Grynvrenge		
<i>Nephroma resupinatum</i>	Lodnevrenge		
<i>Omphalina hudsoniana</i>	Lavnavesopp		

Tabell V4.2. Skorpelav 51 arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn
<i>Anzina carneonivea</i>	
<i>Baeomyces placophyllus</i>	
<i>Biatora vernalis</i>	
<i>Calicium denigratum</i>	Blanknål
<i>Calicium glaucellum</i>	Hvitringnål
<i>Calicium salicium</i>	Rødhodenål
<i>Calicium trabinellum</i>	Gullringnål
<i>Calicium viride</i>	Grønnsotnål
<i>Catolechia wahlenbergii</i>	
<i>Chaenotheca brachypoda</i>	Dvergullnål
<i>Chaenotheca brunneola</i>	Fausknål
<i>Chaenotheca chrysocephala</i>	Gulgrynnål
<i>Chaenotheca ferruginea</i>	Rustflekknål
<i>Chaenotheca furfuracea</i>	Gullnål
<i>Chaenotheca laevigata</i>	Taiganål
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	Stautnål
<i>Chaenotheca stemonea</i>	Skyggenål
<i>Chaenotheca sphaerocephala</i>	
<i>Chaenotheca subroscida</i>	Sukknål
<i>Chaenotheca trichialis</i>	Skjellnål
<i>Chaenotheca xyloxena</i>	Puslenål
<i>Chrysothrix candelaris</i>	

6.5 Vedlegg 5. Kart med kjerneområder

Siste Sjanse arbeider for bevaring av biologisk mangfold. Fra starten i 1992 har vi tilegnet oss kunnskap og erfaring som vi mener ansvarlige forvaltere har nytte av. Vi har utviklet en metode for å finne frem til områder som er spesielt viktige for å kunne bevare artsmangfoldet i skog (nøkkelbiotoper). Den 1. juli 2000 ble gruppa omorganisert til en selvstendig stiftelse.

Siste Sjanse arbeider både profesjonelt og ideelt. I tillegg til å tilby konsulenttjenester, arbeider vi med opplysning, forbedringer av registreringsmetodikk og vi arrangerer fagseminarer og turer. En av grunnpilarene i stiftelsen er fagrådet som består av fagpersoner innen ulike felt av biologien. Fagrådet er en kunnskapsplattform for de ansatte i stiftelsen.

Siste Sjanse tilbyr naturkartlegging, både i skog og kulturlandskap. Vi har spisskompetanse innen botanikk, zoologi og økologi og tar på oss kartleggingsarbeid så vel som utredningsrettede prosjekter. Fylkesmenn, kommuner og skognæringen er våre viktigste oppdragsgivere.

Siste Sjanse utgir en rapportserie og en notatserie:

- Siste Sjanse-rapport er sammenstillinger fra større prosjekter. De inneholder helhetlige vurderinger eller resultater fra detaljerte utredninger.
- Siste Sjanse-notat er enklere publikasjoner.

Siste Sjanse
Maridalsveien 120
0461 OSLO
Tlf: 22716095
Internettadresse: www.sistesjanse.no